

2024

Utvärdering av Prospekt

KK-stiftelsen

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling

Utvärdering av Prospekt

KK-STIFTELSEN 2023

Dnr 20240005A ISBN 978-91-527-8333-7

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling/The Knowledge Foundation
Kungsträdgårdsgatan 18, 111 47 Stockholm
111 47 Stockholm

Utvärdering av

Prospekt

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

FÖRORD

KK-stiftelsen är en finansiär med uppdrag att stärka Sveriges konkurrenskraft. Stiftelsen finansierar forskning och kompetensutveckling vid Sveriges högskolor och nyare universitet när den sker i samverkan med näringslivet. Målet är att bygga starka profilerade kunskapsmiljöer som samproducerar forskning och utbildning med näringslivet. KK-stiftelsens stödformer bidrar på olika sätt till att miljöer långsiktigt kan etablera och upprätthålla en stark nationell och internationell vetenskaplig eller konstnärlig position som också utgör ett profilområde för lärosätet.

För en nyligen disputerad forskare är det ofta svårt att erhålla finansiering för att driva ett eget forskningsprojekt och därmed utmanande att komma i gång med sin akademiska karriär. Sedan 2011 erbjuder KK-stiftelsen programmet Prospekt, som har som målsättning är att ge nyligen disputerade forskare med god potential en möjlighet att som projektledare självständigt bedriva ett forskningsprojekt i samproduktion med näringslivet. I projekten ska projektledaren och företagen samarbeta kring en väldefinierad och avgränsad forskningsfråga som bidrar till utveckling och förnyelse både vid lärosätet och hos deltagande företag. Som projektledare ges forskaren möjlighet att utvecklas professionellt och positionera sig karriärmässigt genom stöd av en akademisk referensgrupp och avsatt tid och resurser för meriterande aktiviteter vid sidan om forskningsprojektet. Programmet uppmuntrar också till mobilitet då rekrytering av projektledare kan ske från ett annat lärosäte, forskningsinstitut eller näringsliv och på så sätt bidra till generationsförnyelse, förstärkning eller förnyelse av den akademiska miljöns profil, eller förstärkning av samarbete med näringslivet.

Projekt som drivs inom ramen för Prospekt genomförs under max två år och stödet får uppgå till maximalt två miljoner kronor. Medfinansiering från näringslivet ska som lägst motsvara KK-stiftelsens belopp.

Föreliggande rapport är resultatet av den resultatutvärdering som Ramboll Management Consulting (Ramboll) genomfört av 54 avslutade projekt under åren 2011–2019. Utvärderingen genomfördes på uppdrag av KK-stiftelsen under perioden maj till december 2023. Författare till rapporten är Erik Brattström, Erica Iseborn, Johannes Henriksson, Pauline Mattsson, Hulda Hardardottir och Katarina Steijer. Ramboll ansvarar för innehåll och slutsatser i rapporten. Rapporten redovisar inte stiftelsens syn på det utvärderade programmet, utan utgör ett underlag för stiftelsens arbete med att följa upp och utvärdera sin programverksamhet. Stiftelsens ställningstagande med anledning av utvärderingar framgår av särskilda beslut.

Vi vill tacka alla som deltagit i utvärderingen.

Stockholm 2024-02-19

Eva Schelin, vd, KK-stiftelsen

Sammanfattning

Sedan 2011 bedriver KK-stiftelsen forskningsprogrammet Prospekt. Programmet syftar till att stärka nyligen disputerade forskare i utvecklingen mot att bli självständiga forskare och bidra till utveckling och förnyelse vid lärosätena och hos de företag som deltar i forskningsprojekten. I maj 2023 gav KK-stiftelsen Ramboll Management Consulting (härefter Ramboll) i uppdrag att genomföra en resultatutvärdering av Prospekt. Utvärderingen omfattar de 54 projekt som beviljats finansiering mellan åren 2011 och 2019. Utvärderingen bygger på intervjuer med olika aktörer, en enkätundersökning med projektledare, dokumentstudier, portföljanalys och en bibliometrisk analys av de publicerade artiklar som projekten resulterat i. Nedan presenteras utvärderingens främsta resultat.

Programmets ändamålsenlighet: Ramboll bedömer att Prospekt är ändamålsenligt utformat för att bidra till programmets syfte och mål. Programmet har en välfungerande ansökningsprocess och projektledare är mycket nöjda med programmet. Projektledarna lyckas överlag väl med att etablera fungerande samverkan med deltagande företag. Det finns dock önskemål om ökad flexibilitet i projektlängd och mer stöd till projektledarna.

Programmets relevans och måluppfyllelse: Ramboll bedömer att Prospekt har haft en god måluppfyllelse för programmets mål på individ- och näringslivsnivå samt en relativt god måluppfyllelse för deltagande lärosäten. Programmet bidrar i hög utsträckning till projektledarnas akademiska meritering, karriärutveckling och erfarenhet av samproduktion tillsammans med företag. För deltagande företag har programmet bidragit till nyttor i termer av ny kunskap, nya metoder, teknik och affärer. Programmet bidrar till utveckling av forsknings- och utbildningsmiljöer genom utvecklade arbetsmetoder och relationer med näringslivet samt publiceringar av hög vetenskaplig kvalitet.

Programmets långsiktiga resultat och additionalitet: Ramboll bedömer att programmet i begränsad utsträckning bidrar till mobilitet, vilket generellt betraktas som gynnsamt för förnyelse och utveckling av forsknings- och utbildningsmiljöer. Programmet har bidragit till långsiktiga resultat genom publicering och spridning av vetenskapliga resultat av hög kvalitet och hög citeringsgrad. Projekten har även bidragit till projektledarnas karriärutveckling inom akademien och fortsatt samverkan mellan akademi och näringsliv.

Inom ramen för utvärderingen lämnar Ramboll följande rekommendationer till KK-stiftelsens fortsatta arbete med att utveckla programmet:

- Förtydliga programmets mål och effektlogik för att i större utsträckning synliggöra programmets bidrag till unga forskares karriärutveckling och akademiska meritering.
- Prospekt är ett trubbigt verktyg för att främja mobilitet. Ramboll rekommenderar därför att KK-stiftelsen förtydligar vilken roll och tyngd mobilitet ska ha i programmet.
- Möjliggör förlängning av projekt för att kunna slutföra åtaganden i projektens slutskede som kan främja projektledarens utveckling och företagets nytta.
- Utveckla stödet till sökande under ansökningsfasen för att åstadkomma en mer diversifierad projektportfölj med projekt som drivs av olika lärosäten och inom olika ämnesområden.
- Säkerställ att projektledarna stötts i sin roll genom att förtydliga förväntningar på projektägare och referensgruppen eller genom att exempelvis tillhandahålla träffar för erfarenhetsutbyte och nätverk mellan projektledare.
- Förtydliga vilka typer av målsättningar som de enskilda projekten bör inkludera i projektansökan och slutrapportering i syfte att skapa en tydligare kedja mellan programmets mål och projektens mål.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
2.	Om programmet Prospekt	2
2.1	Prospekt syftar till att stärka nyligen disputerade forskares akademiska karriär	2
2.2	Projekten har bedrivits vid ett begränsat antal lärosäten	3
2.3	Projekten har genomförts inom framför allt teknik och naturvetenskap	3
2.4	Projekten har involverat företag av olika storlek och från olika branscher	4
3.	Programmets ändamålsenlighet	5
3.1	Ansökningsprocessen för Prospekt fungerar väl	5
3.2	Forsknings- och utbildningsmiljöerna har bidragit med företagskontakter	5
3.3	Projektledarna är mycket nöjda med Prospekt	6
3.4	Projektägarnas och referensgruppens grad av involvering tycks variera	6
3.5	Företagen har varit aktivt involverade i projekten	7
3.6	Det finns synpunkter på programmets tidsmässiga flexibilitet	7
3.7	Det finns en efterfrågan på mer stöd till projektledarna	8
4.	Relevans och målpuffyllelse	9
4.1	Programmet har delvis bidragit till forsknings- och utbildningsmiljöernas utveckling och profilering	9
4.2	Programmet har i hög utsträckning bidragit till projektledarnas utveckling	11
4.3	Nyttor har skapats för företagets konkurrenskraft och kapacitetsbyggande	13
4.4	Projekten saknar ofta tydliga mål i ansökan och slutrapporter	15
5.	Långsiktiga resultat och additionalitet	16
5.1	Projekten har i begränsad utsträckning bidragit till mobilitet före och efter projekten	16
5.2	Vetenskapliga resultat har spridits genom publiceringar och i nya projekt	18
5.3	Samverkan mellan akademi och näringsliv har bidragit till fortsatta kontakter och samarbeten	21
5.4	Prospekt bidrar till fokuserad forskning och en akademisk karriär	22
6.	Slutsatser och rekommendationer	23
6.1	Prospekt är ett uppskattat och välfungerande program, främst avseende främjandet av karriärutveckling hos nyligen disputerade forskare	23
6.2	Prospekt är ett trubbigt verktyg för att främja mobilitet	23
6.3	Prospekts upplägg fungerar väl – men projekt kan gynnas av större tidsmässig flexibilitet	24
6.4	Förutsättningarna att få Prospektmedel varierar mellan lärosäten	25
6.5	Projektledare är nya och ibland ensamma i sin roll	25
6.6	Projekten saknar tydliga mål i ansökan som relaterar till programmets syfte om mål	26

Bilagor

- Bilaga 1. Utvärderingens metod
- Bilaga 2. Prospekts effektlogik
- Bilaga 3. Portföljanalys
- Bilaga 4. Bibliometrisk analys
- Bilaga 5. Enkätundersökning

1. Inledning

KK-stiftelsen finansierar forskning och kompetensutveckling inom Sveriges högskolor och nyare universitet för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Sedan 2011 bedriver KK-stiftelsen forskningsprogrammet Prospekt. Programmet finansierar forskningsprojekt som bedrivs i samproduktion med näringslivet och som projektleds av nyligen disputerade forskare. Syftet med programmet är att stärka nyligen disputerade forskare i utvecklingen mot att bli självständiga forskare och bidra till utveckling och förnyelse vid lärosätena och hos de företag som deltar i forskningsprojekten.

I maj 2023 gav KK-stiftelsen Ramboll Management Consulting (härefter Ramboll) i uppdrag att utvärdera Prospekt. Utvärderingen omfattar de 54 projekt som beviljats finansiering mellan åren 2011 och 2019. Syftet med utvärderingen är att skapa ökad förståelse för programmets resultat och hur dessa har möjliggjorts genom KK-stiftelsens finansiering. Slutsatser från utvärderingen ska användas i det fortsatta strategiska arbetet med att utveckla programmet Prospekt och KK-stiftelsens övriga programportfölj.

Ramboll har genomfört utvärderingen utifrån en så kallad teoribaserad ansats för att bedöma programmets genomförande och resultat. Utvärderingen besvarar flera frågeställningar kopplade till KK-stiftelsens utvärderingskriterier *Bakgrund, Ändamålsenlighet, Måluppfyllelse, Relevans, Mervärde, Långsiktiga resultat/Bärkraftighet, Additionalitet*, samt *Analys och Rekommendationer*. I Tabell 1 presenteras de övergripande frågeställningar som utvärderingen besvarar med hänvisning till motsvarande kapitel i rapporten. Samtliga utvärderingsfrågor återfinns i utvärderingens analysram som presenteras i Bilaga 1. "Utvärderingens metod".

Tabell 1. Utvärderingskriterier och övergripande frågor för utvärderingen av Prospekt

Utvärderingskriterium	Övergripande frågeställning	Kapitel i rapporten
Bakgrund	Hur har programmet utvecklats i fråga om mål, syfte och omfång?	2
Ändamålsenlighet	I vilken utsträckning är programmet ändamålsenligt utformat?	3
Måluppfyllelse	I vilken grad har programmets målsättningar uppnåtts?	4
Relevans	I vilken utsträckning har programmet bidragit till resultat med relevans för programmets olika målgrupper?	
Mervärde	Har det uppstått några mervärden som inte fångas upp av effektlogiken?	5
Långsiktiga resultat	Vilka långsiktiga resultat har programmet bidragit till?	
Additionalitet	Vilken betydelse har KK-stiftelsens finansiering spelat?	
Analys & rekommendationer	Hur kan programmet utvecklas för att vara ännu mer effektivt och ändamålsenligt?	6

Ramboll har använt flera olika datainsamlingsmetoder för utvärderingen. Intervjuer har genomförts med ett urval av projektledare (de nyligen disputerade forskarna, 14 intervjuer), projektägare (åtta intervjuer), deltagande företag (fyra intervjuer) och projektledare som fått avslag på sin ansökan (två intervjuer). En intervju har även genomförts med programansvarig på KK-stiftelsen. En enkätundersökning har skickats till 31 projektledare (svarsfrekvens 71 procent). Därtill har Ramboll genomfört dokumentstudier av program- och projektdokumentation, en portföljanslys av finansierade projekt samt en bibliometrisk analys av publikationer som projekten resulterat i. Se närmare beskrivning av utvärderingens metod i Bilaga 1. Frågorna i enkätundersökningen presenteras i Bilaga 5.

2. Om programmet Prospekt

I följande kapitel ges en övergripande beskrivning av programmet Prospekt, dess syfte, mål, målgrupp och utveckling över tid. I kapitlet ges även en beskrivning av vilka lärosäten som bedrivit projekt inom programmet, de forskningsämnen som finansierats och vilka slags företag som deltagit i projekten.

2.1 Prospekt syftar till att stärka nyligen disputerade forskares akademiska karriär

Programmet syftar till att stärka nyligen disputerade forskares utveckling mot att bli självständiga forskare och bidra till utveckling och förnyelse vid lärosätena och hos de företag som deltar i forskningsprojekten. Den övergripande målsättningen för Prospekt är att ge nyligen disputerade forskare med god potential möjlighet att självständigt bedriva forskningsprojekt i samproduktion med företag. I projekten ska projektledaren och företagen samarbeta kring en väldefinierad och avgränsad forskningsfråga.

KK-stiftelsen har tagit fram en effektlogik för att illustrera vilka behov som programmet ska svara mot, programmets aktiviteter samt förväntade utfall, resultat och effekter (se Bilaga 2). Effektlogiken är uppdelad i två illustrationer: 1) programmets ansökningsfas och KK-stiftelsens hantering av programmet samt 2) projektfasen. Aktiviteter, utfall, resultat och effekter är uppdelade i kategorierna *KK-stiftelsen*, *lärosäten*, *näringslivet* och *individ*. Med individ avses de nyligen disputerade forskarna som leder projekten. I Tabell 2 nedan sammanfattas de förväntade resultaten och effekterna för lärosäten, näringsliv och individ enligt KK-stiftelsens effektlogik.

Tabell 2. Förväntade resultat och effekter av Prospekt enligt nuvarande effektlogik

	RESULTAT	EFFEKTER
Lärosäte	<ul style="list-style-type: none"> Förstärkning och/eller komplettering av kompetens Nya nätverk som bidrar till miljöns utveckling Komplettering av personalsammansättning Besvarad forskningsfråga som bidrar till den akademiska utvecklingen 	<ul style="list-style-type: none"> Förstärkta utbildnings- och forskningsmiljöer
Näringsliv	<ul style="list-style-type: none"> Besvarad forskningsfråga som gynnar företagets utveckling 	<ul style="list-style-type: none"> Ökad konkurrenskraft
Individ	<ul style="list-style-type: none"> Akademisk meritering Relevant kompetensutveckling genom samproduktion 	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrade karriärmöjligheter

HÖGSKOLOR OCH NYARE UNIVERSITET KAN SÖKA FINANSIERING INOM PROSPEKT

Sveriges högskolor och nyare universitet kan ansöka om projektmedel inom programmet Prospekt. Projekten ska ledas av nyligen disputerade forskare som varit akademiskt aktiva i högst tre år (tid för föräldraledighet och eventuell anställning i näringslivet räknas ej in). KK-stiftelsen värdesätter mobilitet och uppmuntrar därför särskilt att forskare söker medel via ett annat lärosäte än det lärosäte där de bedrev sin forskarutbildning. Det är också möjligt att söka projektmedel för forskare som är verksamma inom näringslivet, men de behöver vara anställda vid något av Sveriges högskolor och nyare universitet när projektet startar.

Andra intressenter för programmet är de företag som projekten ska samproduceras med. Det finns även möjlighet för projekten att samarbeta med andra samarbetspartners som offentliga aktörer, forskningsinstitut och andra lärosäten.

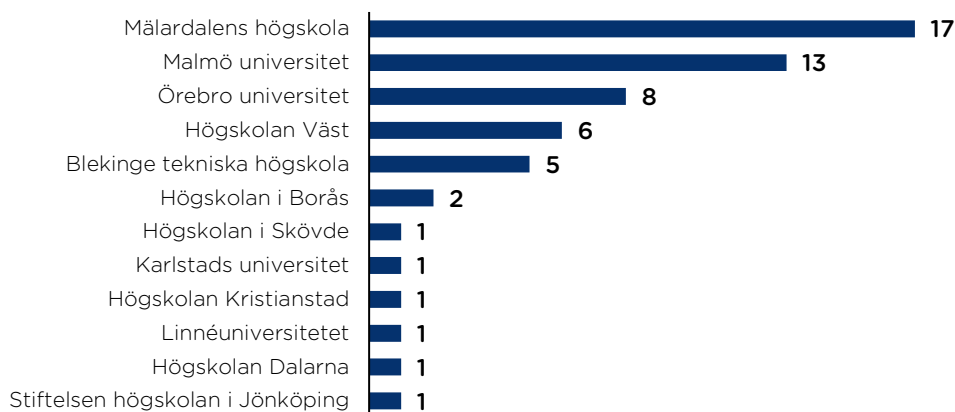
PROGRAMMET HAR GENOMGÅTT FÅ FÖRÄNDRINGAR

Programmet Prospekt har inte genomgått några större förändringar sedan det infördes år 2011. En mindre förändring som nyligen genomförts är justering av ansökningsperioden. För de projekt som omfattas av denna utvärdering har ansökningsperioden legat över sommaren med sista ansökningsdag i augusti. Under 2023 har KK-stiftelsen lagt om hela sin utlysningssykel, vilket även omfattar Prospekt. Enligt KK-stiftelsens bedömning kan detta eventuellt förenkla processen att etablera företagsarbeten i samband med ansökan om finansiering. Eftersom förändringen genomförts under innevarande år påverkar justeringen inte resultaten i denna utvärdering, som omfattar perioden 2011–2019.

2.2 Projekten har bedrivits vid ett begränsat antal lärosäten

Sedan Prospekt startade 2011 har programmet årligen utlyst medel för ett- till tvååriga projekt med en finansiering på mellan 800 000 och 2 000 000 kronor. Under perioden 2011–2019 har totalt 54 projekt beviljats. Mälardalens högskola (numera universitet) och Malmö universitet är de lärosäten som beviljats flest projekt mellan 2011 och 2019, med 17 respektive 13 projekt vardera. Örebro universitet, Högskolan Väst och Blekinge tekniska högskola utgör också återkommande mottagare av finansiering från Prospekt. Dessa lärosäten tillhör några av de större högskolorna och nyare universiteten i Sverige, men det finns även större universitet, som exempelvis Linnéuniversitetet och Karlstads universitet, som bara beviljats ett Prospektprojekt vardera.

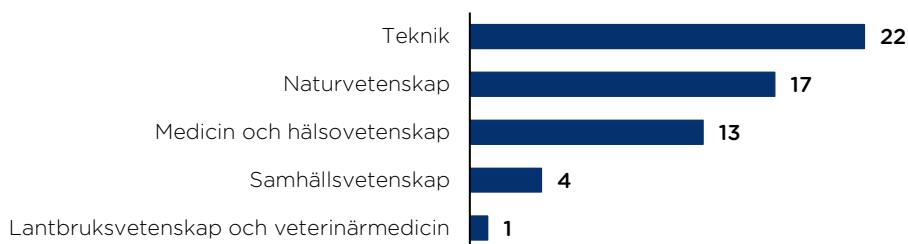
Figur 1. Antal projekt uppdelat på lärosäte, 2011–2019.

2.3 Projekten har genomförts inom framför allt teknik och naturvetenskap

Av de projekt som finansierats mellan 2011 och 2019 återfinns störst andel inom forskningsämnesområdena Teknik och Naturvetenskap. Ett flertal har även finansierats inom Medicin och hälsovetenskap, men endast ett fåtal inom Samhällsvetenskap samt Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin. Inga projekt återfinns inom områdena Humaniora eller Konst.

Figur 2. Forskningsämnesområden (nivå 1) som projekten återfinns inom.

2.4 Projekten har involverat företag av olika storlek och från olika branscher

Projektet som finansieras inom Prospekt ska bedrivas i samproduktion med näringslivet. Företagen bidrar med medfinansiering i projektet. Projektet ska gynna svenska företag genom att utgå från problemställningar som kan gagna företagets verksamhet. Totalt 95 företag har deltagit i de 54 projekt som Ramboll har analyserat inom ramen för utvärderingen. Företagen återfinns i olika branscher, men med tyngdpunkt inom Tillverkning och industri (34 procent av företagen). Flera företag återfinns även inom Utbildning, forskning och utveckling (17 procent), Partihandel (13 procent), Teknisk konsultverksamhet (11 procent), Data, it och telekommunikation (8 procent) samt Företagstjänster (7 procent).

Det är både stora och små företag som har deltagit i projektet. Drygt en tredjedel (35 procent) av deltagande företag är stora företag med mer än 250 anställda. Resterande företag är relativt jämnt fördelade mellan mikroföretag (20 procent), små företag (25 procent) och medelstora företag (20 procent).

De deltagande företagen har olika stor omsättning. En knapp femtedel (19 procent) av företagen har över 9 miljarder kronor i omsättning, medan ett fåtal företag (5 procent) har mycket låg omsättning på under 1 miljon kronor. En stor andel av företagen har en omsättning på 100 miljoner till 1 miljard kronor (27 procent). Det förekommer även många företag med en omsättning på mellan 10 och 99 miljoner kronor (23 procent).

3. Programmets ändamålsenlighet

I följande kapitel redogörs för programmets ändamålsenlighet, vilket innefattar en analys av huruvida programmet är ändamålsenligt utformat för att kunna bidra till programmets mål.

3.1 Ansökningsprocessen för Prospekt fungerar väl

Den övergripande bilden från intervjuer med projektledare och projektägare är att ansökningsprocessen fungerar väl. Såväl projektledare som projektägare upplever att processen och ställda krav är tydliga. Intervjupersonerna har inga konkreta förbättringsförslag kopplat till ansökningsprocessen.

Av intervjuer med projektledare framgår att många lärosätena har en stor vana att söka olika typer av finansiering från KK-stiftelsen, däribland Prospekt. Tre av 14 intervjuade projektledare och en projektägare från olika lärosäten beskriver att de har utarbetade interna rutiner och arbetssätt för att söka medel från KK-stiftelsen, till exempel intern information om möjliga stöd att söka, stöd och återkoppling från grants offices i olika steg i ansökningsprocessen samt granskning av ansökan av prefekt. I intervjuer med nio av 14 projektledare framgår att de blivit rekommenderade av lärosätet att söka finansiering från Prospekt.

”

”Sen hjälpte det att göra ansökan på en avdelning som haft mycket KK-finansiering och många tidigare Prospektanslag. Jag kunde prata med andra kollegor som höll på med eller precis hade avslutat sitt Prospekt.” –

Projektledare

KK-stiftelsen brukar även vara ute på lärosätena för att presentera och informera om tillgängliga stöd som kan sökas, där Prospekt utgör en av flera finansieringskällor. Både projektledare och projektägare upplever detta som mycket positivt.

3.2 Forsknings- och utbildningsmiljöerna har bidragit med företagskontakter

För att beviljas medel inom Prospekt behöver projektledarna etablera samarbeten med företag redan i ansökningsfasen. Intervjuer med projektledare och projektägare visar att forsknings- och utbildningsmiljöerna har en viktig roll genom att bidra med företagskontakter som möjliggör samarbetet. Åtta av 14 projektledare och sju av åtta projektägare uppger att personer inom forsknings- och utbildningsmiljöerna bidragit med företagskontakter. Detta har skett antingen genom etablerade samarbeten i tidigare projekt eller genom kontakter via anställda inom miljön, till exempel alumner eller andra som tidigare varit anställda på institutionen.

”

”Det är en process att leta företag. Det kan pendla mellan hopp och förtvivlan för projektledaren att kontakta dem.” –

Projektägare

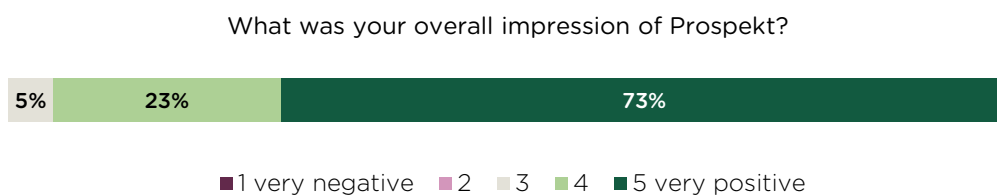
Tre av 14 projektledare kunde etablera samarbete genom personliga kontakter eller via andra kontakter som de hade i näringslivet. För ett av projekten var det ett av de medverkande företagen som tog kontakt med projektledaren då de var intresserade av

dennes forskningsområde. Fyra av 14 projektledare upplever att det varit utmanande att hitta företag och etablera samarbete med dem under ansökningsprocessen.

3.3 Projektledarna är mycket nöjda med Prospekt

Av Rambolls enkät till projektledare inom Prospekt framgår att majoriteten av projektledarna är mycket nöjda med programmet. Nästintill alla (96 procent) är positiva eller mycket positiva till Prospekt. I fritextsvar beskriver ett par projektledare hur programmet bidrar till att juniora forskare lär sig att ansöka om finansiering, samarbeta med KK-stiftelsen, leda projekt och bygga upp forsknings- och utbildningsmiljöer.

Figur 3. Projektledarnas övergripande intryck av Prospekt (n = 22)

I intervjuer med sex av 14 projektledare framgår att Prospekt utgör en värdefull möjlighet för nyligen disputerade forskare att utvecklas och forska inom ett område som de själva väljer. Majoriteten av intervjuade projektägare lyfter att Prospekt har ett bra upplägg och ger god möjlighet för unga forskare att både projektleda, forska och samarbeta med näringslivet. Bland projektledare och projektägare är det även ett par som lyfter Prospekt som en bra grund för att gå vidare och söka KK-stiftelsens andra program som Hög och Synergi. I intervjuerna framkommer också att projektledarna kunnat arbeta självständigt och fått erfarenhet av projektledning och ledarskap. I ett par intervjuer med projektledare lyfts även fördelen att få insikter kring hur en forsknings- och utbildningsmiljö byggs upp och att även få möjligheten att gå kurser, undervisa och handleda studenter.

”

”Vi har många doktorander på institutionen och nästan alla arbetar kliniskt. Vi har stort behov av biomedicindoktorander som är heltidsdoktorander. De är få och när de disputerar så vill vi fånga upp dem. Det kan vi göra med Prospekt.” – Projektägare

3.4 Projektägarnas och referensgruppens grad av involvering tycks variera

Fyra av 14 intervjuade projektledare beskriver att det stundtals varit utmanande för dem som nyligen disputerade forskare att själva leda ett projekt och ansvara för en budget. Flera projektledare beskriver hur de har fått bra stöd i att leda projektet och växa in i ansvaret. Enstaka projektledare beskriver dock hur de har känt sig ensamma i sin roll.

”

”Prospekt är väldigt bra för att få forskare tidigt i karriären att utvecklas. Men du känner dig ensam större delen av tiden. Det är du och företagen, och självklart referensgruppen ibland. Men det kan vara svårt att involvera dem mer.” – Projektledare

Ett par projektägare lyfter ett behov av mer stöd till projektledaren i sin nya roll, vilket lärosätena behöver tillhandahålla på något sätt. Ett par projektägare lyfter referensgruppens roll, som tycks variera beroende på vilken miljö som projektet genomförs inom. En projektägare lyfter referensgruppen som ett viktigt skyddsnät och stöd, medan

en annan upplever att den inte är tillräckligt involverad för att kunna stötta projektledaren tillräckligt.

3.5 Företagen har varit aktivt involverade i projekten

Utifrån intervjuer med projektledare framkommer att företagen över lag har varit aktivt involverade i både design och genomförande av projekten. Sju av 14 projektledare uppger i intervjuer att företagen haft en aktiv roll i ansökningsprocessen och ytterligare tre projektledare beskriver hur företagen kommit med inspel till projektdesignen. I intervjuer med nio av 14 projektledare framkommer att företagen också haft en aktiv roll i genomförandet av projektet, medan två projektledare har haft företagen främst som bollplank. I intervjuerna framkommer även att det är vanligt att en viss företagspartner har varit mer aktiv än övriga partners.

”

”Att samarbeta med tre företag är väldigt svårt för en person som inte är en erfaren projektledare. I början hade jag stora möten med alla företag tillsammans. Sen förstod jag att de hade helt olika bakgrund och valde då att jobba med dem separat i stället” – *Projektledare*

Ett par projektledare och enstaka projektägare upplever samarbetet med företagen som en utmaning. Det framkommer att det kan vara utmanande att skapa samsyn tillsammans med en grupp företag och säkerställa att de levererar genom hela projektet. Utifrån intervjuerna framgår att det är en lärandeprocess och att projektledarna i de flesta fall har hittat bra former för hur samverkan ska gå till så småningom. Enstaka projektledare vittnar om en rädsla för att företagen ska hoppa av innan projektslut, men utifrån intervjuerna tycks endast enstaka företag ha fallit bort i enstaka projekt.

3.6 Det finns synpunkter på programmets tidsmässiga flexibilitet

I intervjuer med projektägare och projektledare lyfts önskemål om större flexibilitet kring projektens längd och disponering av tid mellan projektet och andra arbetsuppgifter. Tre av åtta projektägare upplever utmaningar kopplat till disponeringen av tid i projekten. I Prospekt ska 70 till 80 procent av projektledarnas tid ska vara öronmärkt för projektet vilket

”

”Det är svårt för vissa att kombinera projektet med andra åtaganden. Det vore bra om man kunde få möjlighet att utöka längden, dispositionstiden och justera aktivitetstid över tid. Som ung projektledare måste man säga nej till förfrågningar för att Prospekt inte tillåter flexibilitet.” – *Projektägare*

enligt ett par projektägare hindrar t.ex. meritering genom undervisning och deltagande i andra projekt inom miljön. Det finns istället en önskan om att kunna genomföra projektet över en längre tidsperiod eller att en större andel av arbetstiden kan disponeras mer fritt. Två av 14 projektledare och en av åtta projektägare önskar möjligheten att söka treåriga projekt. Detta för att till exempel kunna säkerställa finansiering för treåriga postdoc-tjänster och för att hinna slutföra åtaganden och realisera potentialen med företagen under två år. Samtidigt lyfter en annan projektägare att två år är lagom för att inte binda upp en ung forskare för länge. Två projektledare och en projektägare upplever däremot att det finns en bra flexibilitet i programmet redan idag. Bland annat har det varit möjligt att förlänga projekt i samband med coronapandemin eller när en projektledare fått en chefstjänst.

3.7 Det finns en efterfrågan på mer stöd till projektledarna

Fyra intervjuade projektledare och en projektägare lyfter behovet av nätverk och erfarenhetsutbyte för projektledarna. Då projektledarna är nya och ibland ensamma i sin roll efterfrågas möjligheten att antingen ha ett större utbyte med KK-stiftelsen eller med andra projektledare som är i samma situation, till exempel genom erfarenhetsträffar anordnade av KK-stiftelsen.

4. Relevans och måluppfyllelse

I följande avsnitt presenteras Rambolls bedömning av programmets relevans och måluppfyllelse. Ramboll bedömer att Prospekt har haft en god måluppfyllelse på individ- och näringslivsnivå och en relativt god måluppfyllelse på lärosätetsnivå, se Tabell 3. I följande avsnitt presenteras respektive måluppfyllelse och relevans mer i detalj.

Tabell 3. Rambolls bedömning av programmets måluppfyllelse

Förväntade resultat	Bedömning	Motivering
Lärosäte <ul style="list-style-type: none"> Förstärkning och/eller komplettering av kompetens Nya nätverk som bidrar till miljöns utveckling Komplettering av personalsammansättning Besvarad forskningsfråga som bidrar till den akademiska utvecklingen 		Programmet har möjliggjort för rekrytering av unga, lovande forskare som stärker miljön och kompletterar övrig personal. I vissa fall har projektet bidragit till nya företagskontakter som stärker miljön. En stor andel av projekten har bidragit till kunskap och metodutveckling av hög vetenskaplig kvalitet.
Näringsliv <ul style="list-style-type: none"> Besvarad forskningsfråga som gynnar företagets utveckling 		Programmet har bidragit med kunskap, metoder, processer, teknikutveckling och affärer i företagen.
Individ <ul style="list-style-type: none"> Akademisk meritering Relevant kompetensutveckling genom samproduktion 		Programmet har i stor utsträckning bidragit till projektledarnas meritering. Programmet har även bidragit till ökad kunskap, erfarenhet och förståelse för samproduktion med företag.
Teckenförklaring <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Svag måluppfyllelse</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Relativt god måluppfyllelse</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>God måluppfyllelse</p> </div> </div>		

4.1 Programmet har delvis bidragit till forsknings- och utbildningsmiljöernas utveckling och profilering

Enligt Rambolls bedömning har Prospekt delvis bidragit till utveckling av forsknings- och utbildningsmiljöer. Flera projekt har bidragit till exempelvis nya utvecklade arbetsmetoder, utvecklade kompetenser och i vissa fall starkare relationer med näringslivet. Projekten har även bidragit till resultat av hög vetenskaplig eller konstnärlig kvalitet. Detta beskrivs närmare i följande avsnitt.

PROGRAMMET HAR BIDRAGIT TILL UTVECKLINGEN AV MILJÖER GENOM NYA METODER OCH KOMPETENSER

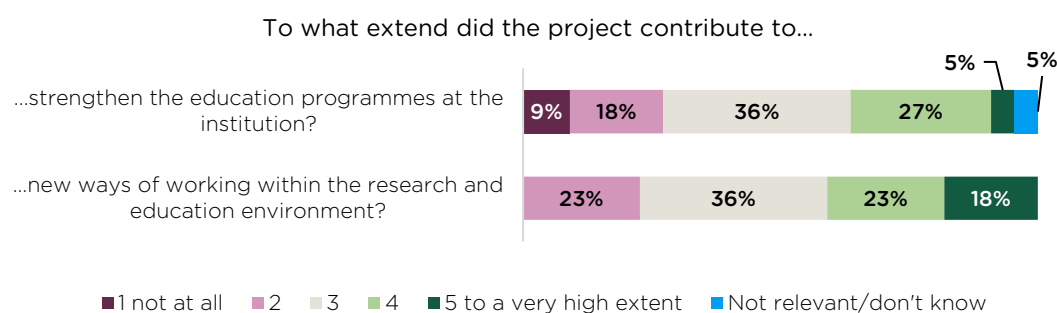
I intervjuer med sex av åtta projektägare framkommer att projekten på flera sätt bidragit till utvecklingen av miljön. Exempelvis genom att projekten har tagit fram nya modeller, metoder, insikter och kompetenser. Flera projektägare lyfter i intervju att projektledarna har bidragit med nya perspektiv och kompetenser som kompletterat den kompetens som fanns vid miljön innan. Projektägare lyfter att projekten har gjort det möjligt att bygga vidare på den kompetens som fanns vid miljön innan. Flera projektägare lyfter dock att projektledarna inte har tillkommit till miljön genom projektet, utan funnits vid miljön redan innan.

I enkätundersökningen med projektledare har de fått göra en självskattning av hur de upplever att deras projekt bidragit till utveckling av forsknings- och utbildningsmiljön. Fyrtioen procent av projektledarna som besvarat enkäten upplever att deras projekt har bidragit till utveckling av nya arbetssätt inom forsknings- och utbildningsmiljön i hög eller

mycket hög utsträckning. Det är dock svårt att utifrån enkäten avgöra hur genomgripande förändringar som projekten faktiskt bidragit till. Resterande projektledare har svårare att peka på hur deras enskilda projekt har påverkat arbetssätten inom miljön. Rambolls bild är att detta är rimligt givet att det rör sig om ett enskilt projekt som letts av en junior forskare.

Drygt en tredjedel av projektledarna uppger i enkäten att projektet bidragit till att stärka utbildningsprogram vid institutionen i hög eller mycket hög utsträckning. Två av dessa projektledare lyfter exempelvis i intervju att resultaten och lärdomarna från deras projekt har integrerats i kurser vid miljön. Majoriteten av projekten har dock inte haft någon tydlig påverkan på utbildningsprogrammen vid institutionen, vilket Ramboll menar inte heller bör förväntas av de enskilda projekten som inte haft detta som primärt fokus.

Figur 4. Andel av projektledare som upplever att projektet bidragit till nya sätt att arbeta inom forsknings- och utbildningsmiljön samt till att stärka utbildningsprogrammen vid institutionen (n = 22)

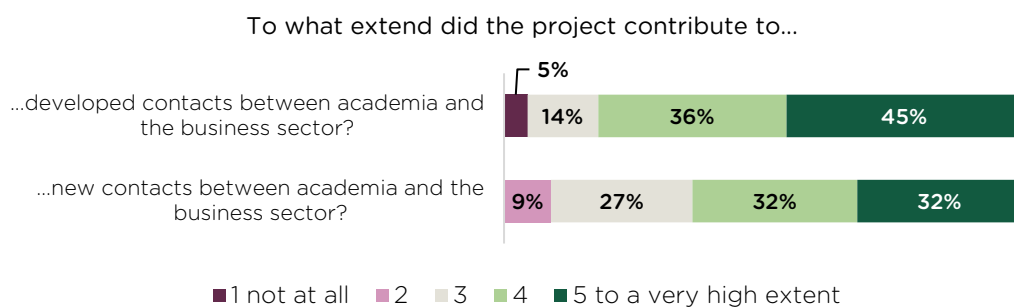

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

PROJEKTEN HAR BIDRAGIT TILL STARKARE RELATIONER MED NÄRINGSLIVET

Några projektägare lyfter att projektledarna genom sina projekt och kontakter med näringslivspartners har bidragit till att miljön fått starkare relationer och utökat nätverk med näringslivet. En tydlig majoritet (64 procent) av projektledarna anser att projekten bidragit till nya kontakter mellan forsknings- och utbildningsmiljön och näringslivet, se Figur 5. Den absoluta majoriteten, 81 procent, anser att projekten bidragit till fördjupade kontakter mellan miljön och näringslivet i hög eller mycket hög utsträckning. Flera projektledare uppger dock i intervju att de fått kontakt med näringslivsparterna genom forsknings- och utbildningsmiljön. Fyra av fyra intervjuade företag upplever att deras medverkan i projekten har bidragit till fördjupade kontakter med akademien.

Figur 5. Andel projektledare som upplever att projekten bidragit till nya eller fördjupade kontakter mellan forskningsmiljön och näringslivet (n = 22)

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

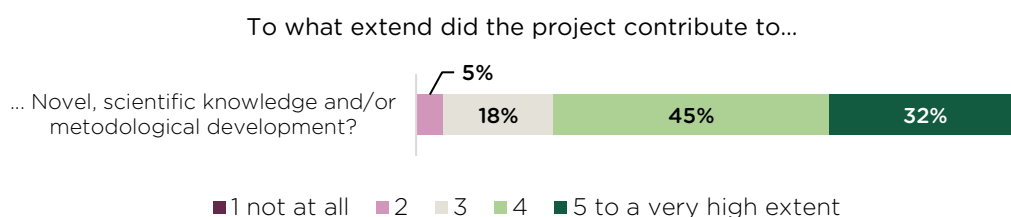
I intervjuer lyfter flera projektledare att de största nyttorna med att skapa fördjupade och förstärkta kontakter mellan akademien och näringslivet är att det möjliggör tillämpad forskning och att forskare får tillgång till riktiga data. De etablerade kontakterna möjliggör

för miljön att fortsätta att samarbeta med företagen. Några projektledare lyfter att det dock finns viss utmaning eller risk med att kontakterna är för personbundna. Det vill säga, kontakten är gjord med en person på företaget, och om denna person avslutar sin tjänst finns risk att företaget inte fortsätter att samarbeta med miljön. Däremot ser vi också exempel på spridningseffekter som skapats genom att personerna bytt tjänst, där det i några fall skapats nya kontakter mellan miljön och nya företag dit personen bytt jobb.

PROJEKTEN HAR BIDRAGIT TILL RESULTAT AV HÖG VETENSKAPLIG ELLER KONSTNÄRLIG KVALITET

Majoriteten av projektledarna som besvarat enkäten (77 procent) upplever att projekten bidragit till resultat av hög vetenskaplig eller konstnärlig kvalitet i hög eller mycket hög utsträckning, se Figur 6. Detta bekräftas även i den bibliometriska analys som presenteras i avsnitt 5.2, där det framgår att publicerade artiklar har en relativt hög citeringsgrad, särskilt med tanke på att projektledarna är nyligen disputerade. Majoriteten av de intervjuade projektägarna anser också att projekten i mycket hög utsträckning bidragit till resultat av hög vetenskaplig eller konstnärlig kvalitet. Samtidigt lyfter projektägarna att det oftast inte är de viktigaste fynden som sker via dessa projekt, men att de upplever att projekten nått en rimlig nivå av vetenskapliga resultat sett till projektledarens erfarenhet. Några projektägare uppger att i de fall där projektledarna blivit docenter (eller motsvarande) under projektets gång eller strax därefter tyder på att forskningskvaliteten är god.

Figur 6. Andel projektledare som upplever att projektet bidragit till resultat av hög vetenskaplig eller konstnärlig kvalitet (n = 22)

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

Några projektledare och projektägare uppger att det som är bra med projekten är att de har skapat resultat som inte enbart är till nytta för forskare eller teoretiker utan även andra parter, som till exempel näringslivet.

4.2 Programmet har i hög utsträckning bidragit till projektledarnas utveckling

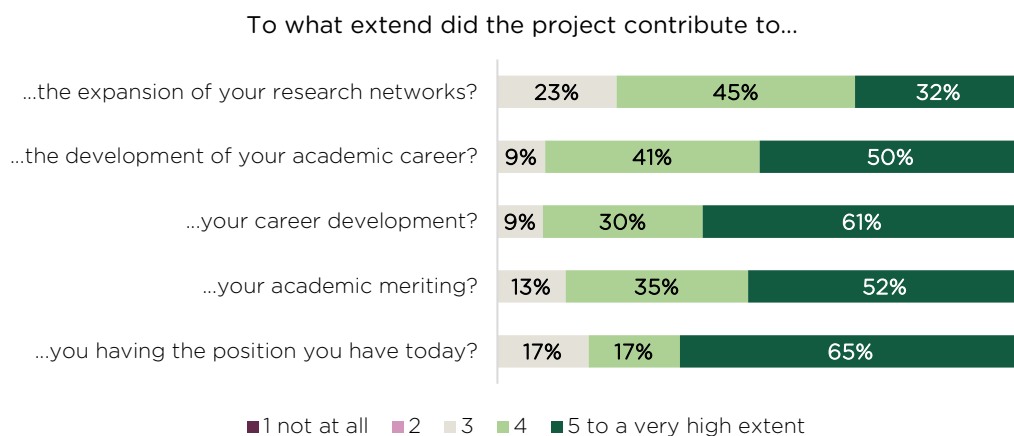
Ramboll bedömer att programmet i hög utsträckning har bidragit till att stärka projektledarnas akademiska meritering och karriärutveckling. Projektledarna har ökat sina projektledar- och samproduktionskompetenser samt skapat utökade kontaktnätverk både inom akademien och näringsliv. Knappt hälften av projektledarna har fått en ny tjänst direkt i anslutning till sina projekt. Detta beskrivs närmare i följande avsnitt.

PROGRAMMET HAR I HÖG UTSTRÄCKNING BIDRAGIT TILL ATT STÄRKA PROJEKTLEDARNAS AKADEMISKA MERITERING OCH KARRIÄRSUTVECKLING

Samtliga intervjuade projektledare och majoriteten av de projektledare som besvarat enkätundersökningen bedömer att Prospekt har bidragit till att stärka deras akademiska meritering och fortsatta karriärutveckling, se Figur 7. Den absoluta majoriteten av enkätrespondenterna, 82 procent, bedömer att projektet i hög eller mycket hög utsträckning bidragit till att de har den position som de har idag.

Flera projektledare lyfter i intervjuer att Prospekt har bidragit till deras karriärutveckling främst genom möjligheten att driva eget projekt och kunna gå kurser inom till exempel projektledning och pedagogik. Flera projektägare lyfter att Prospekt möjliggör för unga forskare att kompetensutveckla sig själva, lära sig projektledning, samverka med näringslivet och ta ett stort steg i sin karriärutveckling. De menar att upplägget inom Prospekt på detta sätt överbryggat gapet mellan postdoc och seniora roller, och att Prospekt därmed skiljer sig från en vanlig postdoctjänst.

Figur 7. Andel projektledare som upplever att projektet bidragit till deras karriärutveckling, akademiska meritering och att de har den position de har idag (n = 22)

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

Utifrån fritextsvar i genomförd enkät med projektledare framkommer att de största nyttorna som projekten bidragit till är att möjliggöra samverkan och utökat nätverkande med företag, att de har fått möjlighet att bli mer självständiga forskare, samt att de fått utvecklade kompetenser inom projektledarskap.

Majoriteten av projektledarna uppger i intervju att de har fortsatt ha kontakt med företagen som de medverkat med i projekten. I flera fall har projektledarna inlett nya samverkansprojekt tillsammans med företagen.

Figur 8. Antal projektledare som upplever följande som största nyttan från projekten

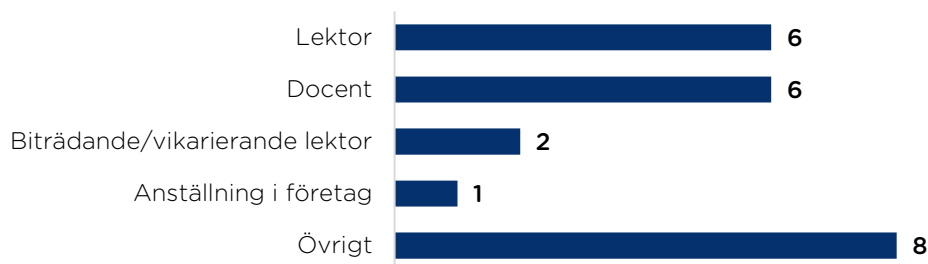
Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls kategorisering av fritextsvar

KNAPPT HÄLFTEN AV PROJEKTLEDARNA HAR FÅTT EN NY TJÄNST DIREKT EFTER PROJEKTET

Enligt projektens slutrapporter har 23 av 54 projektledare (43 procent) fått en ny tjänst inom forsknings- och utbildningsmiljön i direkt anslutning till projektet, se Figur 9. Det handlar om anställning/meriteringsgrad som lektor, docent, biträdande eller vikarierande

lektor och övriga tjänster. Bland övriga tjänster finns till exempel forskarassistent, associate professor, postdoc och universitetsadjunkt. Alla utom en av dessa tjänster (anställning i ett företag) är inom samma miljö som projektet genomfördes inom. I intervjuer med projektledare kan vi se att flera även fått en högre befattning en kort period efter projektavslut. I intervjuerna ser vi dock ett par exempel på projektledare som inte lyckats fortsätta inom samma miljö, då miljön inte haft en öppen position och forskarna inte lyckats hitta finansiering på annat håll.

Figur 9. Antal tjänster som skapats i direkt anslutning till Prospekt-projekten.

Källa: Projektens slutrapporter, Rambolls bearbetning.

PROJEKTLEDARNA HAR ÖKAT SINA KOMPETENSER KRING SAMPRODUKTION MED FÖRETAG

Majoriteten av projektledarna (nio av 14) lyfter i intervju att deras projekt har gett dem bättre förmåga att samverka och samproducera forskning med företag. Projektledarna har i flera fall inte haft någon erfarenhet av att samverka med företag innan deras ansökan till Prospekt. I slutrapporterna lyfter 13 av 54 projektledare tydligt hur de fått ökad kompetens i frågor relaterade till samproduktion och samverkan med företag.

Genom att ställa krav på samverkan med företag lyfter projektledare att de har fått bättre insikter kring hur man kan genomföra ett projekt som både är akademiskt vetenskapligt och praktiskt tillämpligt. Enligt ett par projektledare kräver företagen ofta andra typer av resultat än de som projektledaren behöver för sin forskning. Projektledare upplever att de har fått bättre förståelse för hur de behöver formulera sig, ställa krav och skapa balans mellan det som behövs för akademien och företagen.

Flera projektledare lyfter också i intervju att de generellt har ökat sina kompetenser i projektledning. De flesta projektledarna uppger att de innan projektet inte hade någon erfarenhet av att självständigt leda liknande projekt. I 24 av 54 slutrapporter har projektledarna särskilt beskrivit hur de har fått kompetens inom projektledning, ledarskap och koordinering av projekt, vilket kan relateras till deras utvecklade förmåga att samarbeta med företagen.¹

4.3 Nyttor har skapats för företagets konkurrenskraft och kapacitetsbyggande

Ramboll bedömer att projekten inom Prospekt har bidragit positivt till företagets utveckling, i linje med programmets effektlogik. Flera nyttor har skapats för företagen som exempelvis ny, forskningsbaserad kunskap, utveckling av metoder och processer och i

¹ I projektens slutrapporter efterfrågar KK-stiftelsen en beskrivning av hur projekten bidragit till projektledarnas professionella utveckling. Det varierar dock i vilken utsträckning som projektledarna har beskrivit vilka specifika förmågor de har fått relaterat till sin professionella utveckling. I fyra projekt framgår inget om projektledarnas professionella utveckling.

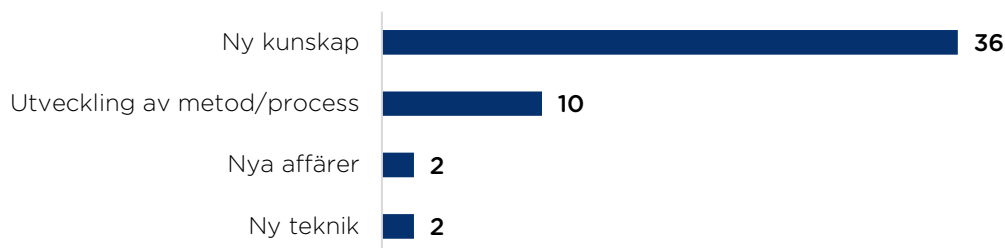
vissa fall nya affärer och tillämpning av ny teknik. En dryg fjärdedel av projekten har resulterat i sampubliceringar med företag.

FÖRETAGEN HAR GYNNATS GENOM NY KUNSKAP, NYA METODER, TEKNIK OCH AFFÄRER

Av projektens slutrapporter framgår att samtliga projekt har resulterat i en kunskapsutveckling hos företagen. I slutrapporter för 36 av 54 projekt beskriver deltagande företag att den ökade kunskapen utgör den främsta eller tydligaste nyttan. Det kan till exempel röra sig om kunskap om olika analysmetoder, kunskap som kan användas i produktutveckling och kunskap om hur företagen kan minska sin miljöpåverkan. Enligt slutrapporter lyfter företag i tio projekt att deras främsta resultat har varit utveckling av olika typer av metoder och processer som tillämpas i företagen. Till exempel nya forskningsbaserade metoder, mer kostnadseffektiva metoder och processer för ett ökat kapacitetsutnyttjande av företagets produktionsanläggning.

I två projekt har det främsta resultatet för näringslivet varit utveckling av ny teknik som företagen kan tillämpa, till exempel teknik baserade på AI. I ytterligare två projekt har det främsta resultatet varit att företagen fått till nya affärer, till exempel genom nya kontakter och samarbeten som etablerats i projektet. Enligt slutrapporterna har tre projekt även skapat nytta för näringslivet i termer av underlag för marknadsföring, kommunikation och ökad publicitet.

Figur 10. Kategorisering av den främsta nyttan som projekten skapat för deltagande företag (n=50)

Källa: Projektens slutrapporter, Rambolls bearbetning.

Enligt ett företag som intervjuats har Prospekt bidragit till att utvärdera och vidareutveckla ett hållbarhetsindex som företaget tagit fram. För ett annat företag bidrog projektet inte till den produktutveckling som de önskat, främst på grund av brist på den typ av data som behövdes. Ett annat, mindre företag som intervjuats menar att det varit värdefullt för dem att projektet använde sig av utrustning som företaget hade. Genom projektet kunde de få inspel om nya användningsområden för sin utrustning, som potentiellt hade kunnat bidra till framtida försäljning. Efter projektet har företaget dock ändrat inriktning, vilket gjort projektresultaten mindre relevanta för deras verksamhet idag. Ytterligare ett företag som intervjuats lyfter att medverkan i Prospektprojektet bidragit till tillgång och kunskap om en viss typ av material som företaget arbetar med, vilket varit värdefullt för företaget. Två av fyra företag upplever att projekten även har bidragit till andra mervärden genom att företagen kunnat använda projektet och samverka med akademien i marknadsföringssyfte.

EN DRYG FJÄRDEDEL AV PROJEKTEN HAR RESULTERAT I SAMPUBLICERINGAR MED NÄRINGSLIVET

Totalt 15 av projekten har sampublicerat totalt 30 artiklar tillsammans med åtminstone ett företag. Totalt har 22 olika företag medverkat i artiklarna, varav hälften är svenska företag.

TetraPak är det vanligast förekommande företaget som varit samverkanspartner i totalt sju artiklar.

För att undersöka hur forskningsresultaten bidragit till innovationsutveckling har vi undersökt hur patent refererar till artiklar. I varje patentpublikation måste innovatören redogöra för så kallad *prior art*, tidigare publicerad kunskap som ligger till grund för patentet. Totalt citerar sju patent totalt två artiklar som publicerats inom ramen för Prospekts finansiering. De organisationer som citerat artiklarna är både nationella och internationella universitet och företag, vilket tyder på att forskningsresultaten har fått en bred spridning.

4.4 Projekten saknar ofta tydliga mål i ansökan och slutrapporter

Inom ramen för utvärderingen har det inte varit möjligt att göra en värdering av måluppfyllelse på projektnivå. Det varierar i vilken utsträckning projekten hänvisar till tydliga mål i sina ansökningar och slutrapporter. Fjorton av projektens slutrapporter beskriver de vetenskapliga målen (scientific objectives) för projektet, men av dessa är det bara åtta projekt som beskriver måluppfyllelsen i relation till målen. Fem projekt beskriver måluppfyllelse i relation till andra mål än de rent vetenskapliga målen. Femton av projekten har värderat sin måluppfyllelse på en skala från 1 till 5, vilket ingick i KK-stiftelsens dåvarande mall för slutrapporter.. Av dessa projekt har 13 projekt skattat måluppfyllelsen till 4 av 5, medan två projekt skattat sin måluppfyllelse till 5 av 5. För alla utom ett av dessa projekt framgår inte vilka mål som projektledaren refererar till.

5. Långsiktiga resultat och additionalitet

I följande kapitel redogör Ramboll för programmets långsiktiga resultat och additionalitet. I kapitlet redogör vi för hur projektledarnas mobilitet har sett ut innan och efter projekten, hur vetenskapliga resultat har spridits och nyttiggjorts samt i vilken utsträckning programmet har bidragit till långsiktig samverkan mellan akademi och näringsliv. Programmets additionalitet handlar om vilken betydelse som finansieringen haft för att möjliggöra de resultat som uppstått på kort och lång sikt.

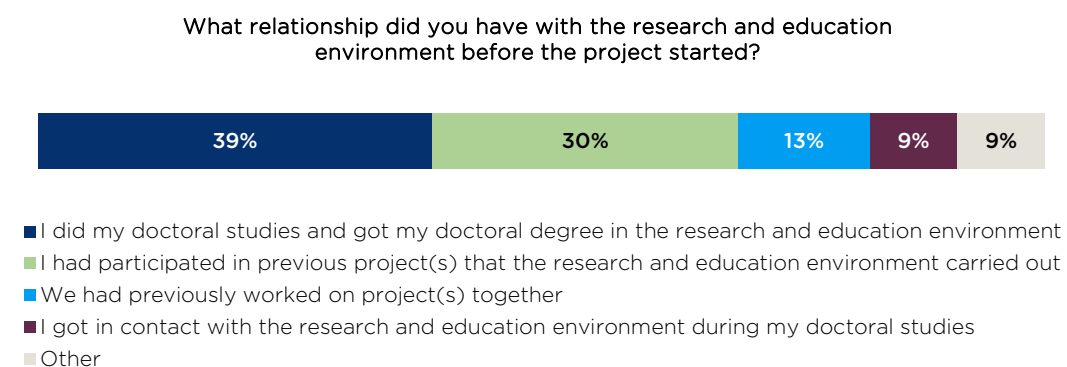
5.1 Projekten har i begränsad utsträckning bidragit till mobilitet före och efter projekten

Rambolls bedömning är att Prospekt i begränsad utsträckning bidragit till projektledarnas mobilitet. Resultat från intervjuer, enkät och bibliometrisk analys indikerar att projektledarnas mobilitet har varit begränsad både innan och efter projekten. Detta beskrivs mer i avsnitten nedan.

PROJEKTLEDARNA HAR OFTA HAFT EN UPPARBETAD RELATION TILL FORSKNINGS- OCH UTBILDNINGSMILJÖERNA INNAN PROJEKTET

I intervjuer med projektledare framgår att cirka hälften av projektledarna varit verksamma en längre tid i den forsknings- och utbildningsmiljö som projektet genomfördes. Sex av 14 intervjuade projektledare doktorerade inom samma miljö. Det ligger i linje med genomförd enkät där 39 procent av projektledarna uppger att de doktorerade i samma miljö. Ytterligare 43 procent av respondenterna hade tidigare genomfört projekt tillsammans med miljön.

Figur 11. Projektledarnas relation till forsknings- och utbildningsmiljön innan projektstart. (n=23)

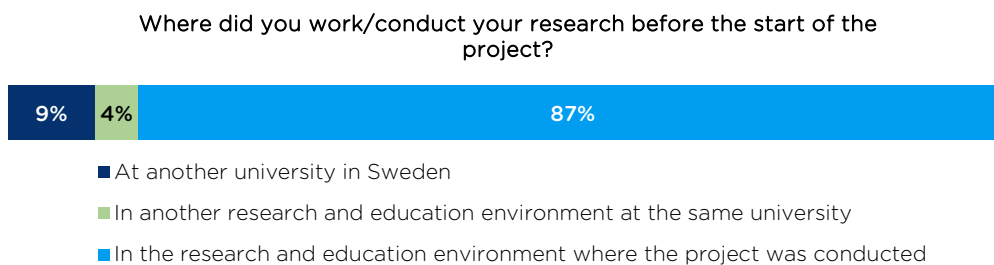

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

SAMTLIGA PROJEKTLEDARE HADE EN ANSTÄLLNING INOM AKADEMIN INNAN PROJEKTSTART

Samtliga 14 intervjuade projektledare hade en anställning som post-doc i forsknings- och utbildningsmiljön när de sökte finansiering inom Prospekt. Bland de projektledare som besvarat enkäten arbetade 91 procent inom samma miljö och/eller lärosäte innan projektstart. Nio procent var anställda vid ett annat lärosäte innan deras projekt påbörjades. I intervjuer med ett par projektledare framkommer att de rekryterades kort innan de sökte och beviljades ett projekt inom Prospekt. Inga projektledare var verksamma inom näringslivet innan de påbörjade sitt Prospektprojekt.

Figur 12. Projektledarnas sysselsättning innan projektstart. (n=23)

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

PROJEKTLEDARNA HAR OFTA PUBLICERAT MED ANDRA FORSKARE INOM MILJÖN INNAN PROJEKTET

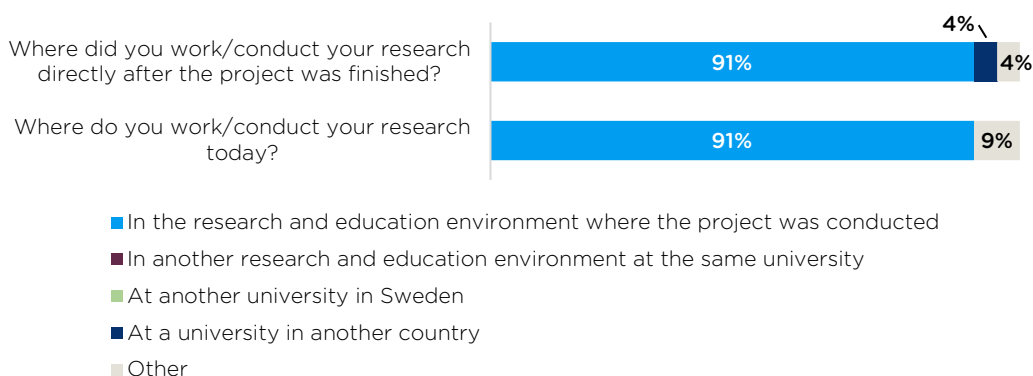
Projektledarnas relationer till forsknings- och utbildningsmiljöerna bekräftas även i en bibliometrisk analys av publiceringar innan projektstart. Majoriteten av projektledarna, 30 av 38, hade redan publicerat artiklar med andra forskare inom miljön minst ett år innan projektstart. Fem projekt sampublicerade samma år som de fick projektfinansiering, och endast tre projekt började att sampublicera åtminstone ett år efter projektstart. Dessa resultat tyder på att majoriteten av projektledarna redan samarbetade med den forsknings- och utbildningsmiljö där de sedan genomförde sitt projekt. Genom en analys av de adresser som uppgetts i publikationerna framgår även att 20 projektledare redan hade en affiliering vid forsknings- och utbildningsmiljön innan finansiering. Av dessa har tio projektledare endast haft en (1) affiliering under sin forskarkarriär, vilket tyder på avsaknad av mobilitet.

PROGRAMMET PRÄGLAS AV LÅG MOBILITET BLAND PROJEKTLEDARE EFTER PROJEKTAVSLUT

Rambolls analys av intervjuer och enkäter pekar på att projektledarnas mobilitet är låg även efter projektavslut, se Figur 13. Enligt enkätundersökningen med projektledare uppger 91 procent av respondenterna att de har varit verksamma inom samma miljö sedan projektavslut. Endast en projektledare beskriver i intervju hur projektet bidragit till hans mobilitet genom att projektet innebar ett byte till en ny forskningsmiljö och lärosäte.

Det finns dock en viss risk att mobiliteten underskattas något på grund av att det har varit svårare att få tag i före detta projektledare som bytt jobb. Av de tio projektledare som inte fått enkäten på grund av avsaknad av aktuella kontaktuppgifter är tre på ett annat lärosäte, en på ett företag, en på ett forskningsinstitut och en på ett universitetssjukhus (enligt LinkedIn eller uppgifter från projektägare). För övriga fyra saknas uppgift om nuvarande sysselsättning.

Figur 13. Projektledarnas placering före och efter projektet samt idag (n = 22)

Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

Bilden av låg mobilitet efter projektavslut bekräftas även av den bibliometriska analys som genomförts. Av de 38 projektledare som publicerat artiklar är 25 projektledare fortfarande affilierade till samma institution som Prospektprojektet genomfördes vid. Minst åtta projektledare är verksamma i näringslivet och fyra projektledare befinner sig vid en ny akademisk institution.²

5.2 Vetenskapliga resultat har spridits genom publiceringar och i nya projekt

Rambolls bedömning är att Prospekt resulterat i vetenskapliga resultat av hög kvalitet. Publiceringarna har en hög citeringsgrad och de vetenskapliga resultaten har spridits på olika sätt, inte minst inom ramen för nya projekt. Detta beskrivs mer i avsnitten nedan.

RESULTAT HAR TAGITS VIDARE INOM RAMEN FÖR NYA PROJEKT

En majoritet av projektledarna i intervjuerna, elva av 14, och flera av projektägarna beskriver att resultaten från projekten lever vidare i nya forskningsprojekt. Fem projektledare lyfter att de fått beviljad finansiering från KK-stiftelsen för nya projekt som till viss del bygger vidare på deras projekt inom Prospekt. I intervjuer med enskilda projektägare framkommer även att vetenskapliga resultat spridits under konferenser och genom utbyte med ett annat universitet som de etablerat ett gott samarbete med. En projektägare lyfter att vissa resultat inte kan spridas vidare då de är kopplade till företagen, men att de är tillgängliga inom gruppen.

PROJEKTEN HAR RESULTERAT I PUBLICERADE ARTIKLAR

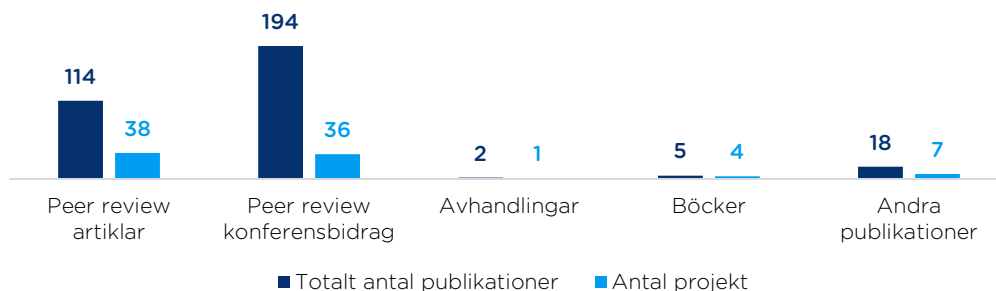
Ett konkret resultat av Prospekt är att projekten har bidragit till publicering av artiklar. Enligt projektens slutrapporter har 38 av 54 projekt resulterat i publiceringar. Då projekttiden endast är två år är det möjligt att fler artiklar har publicerats efter projektets slut. I figuren nedan illustreras antalet publikationer fördelat på olika publikationskategorier för de 38 projekt som beviljats finansiering inom programmet och där forskarna själva har inkluderat publikationerna i sina slutrapporter. De mörkblå staplarna indikerar totala antalet publikationer och de ljusare blå staplarna antalet projekt som rapporterat in en eller flera publikationer inom kategorin. Av de 114 publiceringar som består av peer review-artiklar har 109 artiklar kunnat analyseras fördjupat. Omräknat i fraktionerade artiklar innebär det totalt 33 artiklar (medeltalet för antal författare per artikel är 4,7).³ Prospektfinansierade deltagare har förekommit som korresponderade författare i 54 artiklar vilket tyder på en hög grad av ansvarstagande i arbetet bakom artiklarna. Av de artiklar som analyserats fördjupat är det bara 56 procent som uppgett KK-stiftelsen som finansiär.⁴

² Affilieringen är kontrollerad via av projektledarnas LinkedIn-konto eller kontaktprofil på lärosätets hemsida.

³ Fraktionering innebär att i en publikation med flera författare tilldelas var och en av medförfattarna en lika stor bråkdel av det totala antalet författare vilket innebär att publikationens totala vikt är lika med ett.

⁴ Peer review-artiklar har analyserats med hjälp av Scopus databas. Av de 140 artiklar som forskarna själva rapporterat in till KK-stiftelsen är det 31 artiklar som ännu inte publicerats eller som publicerats i tidskrifter som inte täcks av Scopus. Detta möjliggör en analys av 109 artiklar som publicerats 2011-2023.

Figur 14. Antal publiceringar och antal projekt som publicerat olika typer av publikationer inom programmet

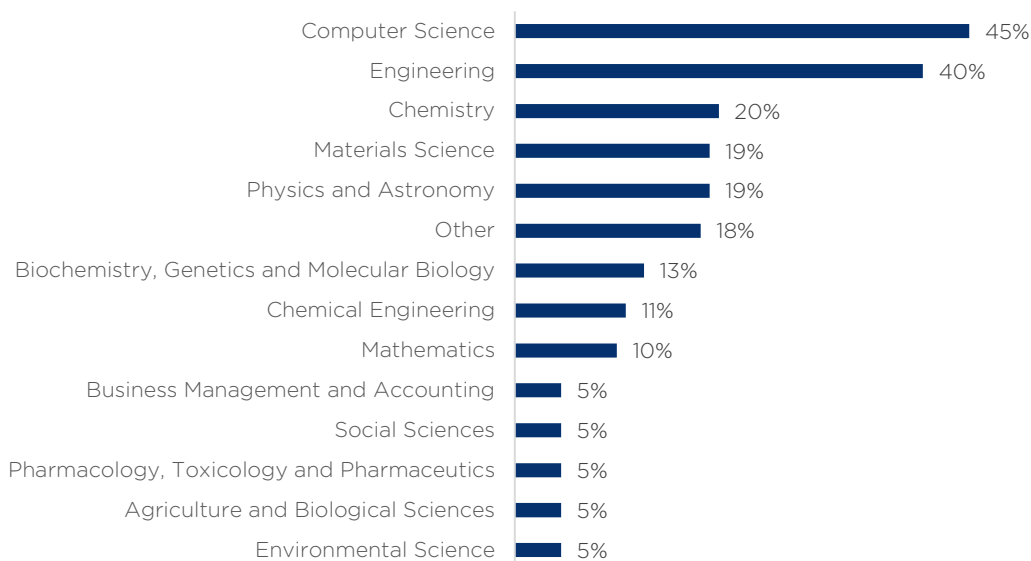

Källa: Bibliometrisk analys, Rambolls bearbetning.

DE PUBLICERADE ARTIKLARNA ÅTERFINNS INOM OLIKA ÄMNESOMRÅDEN

De publicerade artiklarna återfinns inom ett flertal olika ämnesområden. I figuren nedan är artiklarna klassificerade i ämnesområden, beroende på vilken tidskrift de publicerat i. Det vanligaste området för publicering är inom datavetenskap (49 artiklar), följt av ingenjörsvetenskap (44 artiklar). Inom kategorin "Other" inkluderas 20 artiklar som spänner över 15 olika ämnesområden⁵. Analysen visar vidare att projektledarna i stor utsträckning har fortsatt publicera inom samma ämnesområde.

Figur 15. Ämnesområden som vetenskapligt publicerade artiklar återfinns inom.

Källa: Bibliometrisk analys, Rambolls bearbetning.

PUBLICERADE ARTIKLAR HAR I STOR UTSTRÄCKNING CITERATS

Citeringsgrad är ett vanligt mått som mäter vetenskaplig synlighet dvs. hur många gånger en artikel citeras av andra artiklar. En analys av citeringsgraden indikerar att publikationer som resulterat från Prospektprojekt har citerats i stor utsträckning, vilket är anmärkningsvärt med tanke på att projekten genomförts av forskare i början av sin karriär. Den genomsnittliga citeringsgraden är 21 citeringar per publikation. Efter normalisering, utifrån det ämnesområde eller fält som tidskriften som artiklarna publicerats i kan

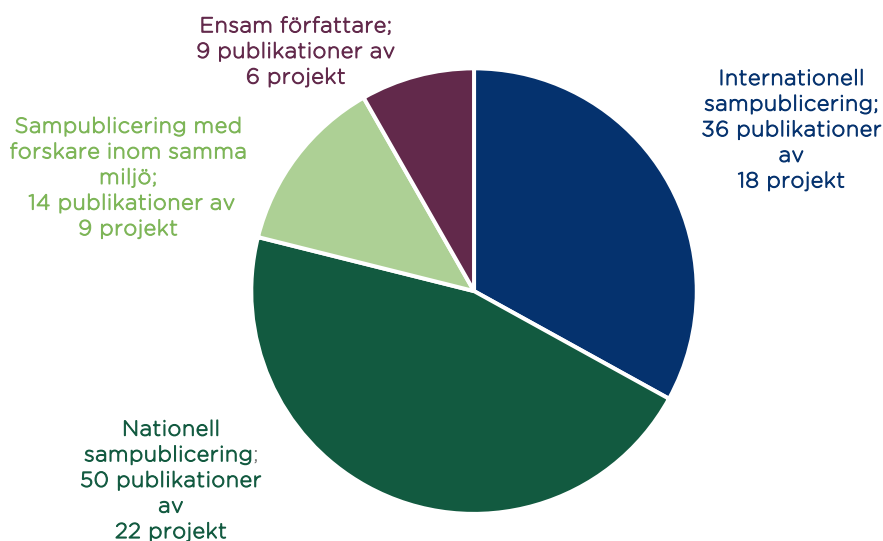
⁵Energy 4, Multidisciplinary 3, Medicine 3, Neuroscience 3, Decision Sciences 2, Health Professions 2, Earth and Planetary Sciences 1, Psychology 1, Dentistry 1

konstateras att citeringsgraden för projektens publikationer är 18 procent högre än det globala genomsnittet.⁶ Bland publikationerna återfinns även tio publikationer som tillhör de mest citerade inom sitt ämnesområde i världen. Värt att notera är att det oftast tar flera år innan resultaten sprids och citeras av andra forskare. Då tiden efter projektavslut endast är några år för flera av Prospekt-projekten är det svårt att i nuläget uttala sig om vad citeringsgraden kommer vara på lite längre sikt.

PROJEKTEN HAR RESULTERAT I PUBLICERINGAR I SAMARBETE MED ANDRA LÄROSÄTEN NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT

En stor andel av de peer review-artiklar som projekten resulterat i har tagits fram i samarbete med andra lärosäten nationellt och internationellt. Analysen visar att 46 procent (50 publikationer) av alla vetenskapligt granskade publikationer har samförfattats med forskare baserade i Sverige. Totalt 22 av de 38 projekt som resulterat i vetenskapligt granskade publikationer står för dessa publikationer. En tredjedel (36 artiklar) av de vetenskapligt granskade artiklarna har författats tillsammans med forskare vid lärosäten utomlands. Totalt 18 av 38 projekt har samförfattat artiklar med forskare baserade i andra länder. Kanada och Tyskland är de länder som forskare inom Prospekt-projekten har samarbetat oftast med (sex publikationer vardera), följt av Italien och Storbritannien (fem publikationer vardera). Totalt har projektledarna sampublicerat med forskare baserade i 24 olika länder. Publikationer som samförfattats tillsammans med internationella forskare har en högre citeringsgrad (1,42) jämfört med de som endast publicerat med författare från svenska lärosäten (1,28). En mindre andel av de vetenskapligt granskade publiceringarna har författats enbart av projektledaren eller tillsammans med andra forskare inom den aktuella forsknings- och utbildningsmiljön.

Figur 16. Antal vetenskapligt publicerade artiklar som tagits fram i samarbete med andra lärosäten, inom forsknings- och utbildningsmiljön eller enbart av projektledaren.

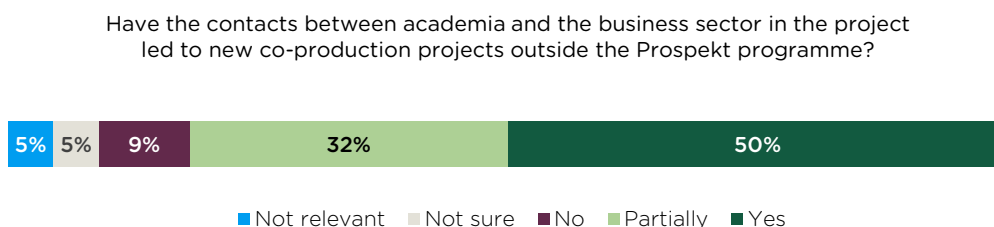
Källa: Bibliometrisk analys, Rambolls bearbetning.

⁶ Efter normalisering, baserat på det ämnesområde eller fält som publicerande tidskrift räknas till, har fältciteringsgraden beräknats för alla publikationer, vilket för Prospekt är 1,18 (18 procent högre än det globala genomsnittet). Ett värde över 1,00 indikerar att publikationerna är över det globala genomsnittet för publikationer inom samma fält.

5.3 Samverkan mellan akademi och näringsliv har bidragit till fortsatta kontakter och samarbeten

Resultat från intervjuer, enkätundersökning och dokumentstudier pekar på att samverkan med näringslivet i projekten har bidragit till fortsatta samarbeten och projekt. Minst nio av 14 intervjuade projektledare lyfter att de har fortsatt samverka med åtminstone ett av företagen som medverkat i deras projekt efter projektavslut. Sex av 14 projektledare lyfter att projektet lett till förstärkta kontakter med näringslivet. Tre projektledare beskriver även hur projektet resulterat i nya kontakter med näringslivet. I enkäten framkommer att hälften av projekten bidragit till nya samverkansprojekt, däribland finansiering inom KK-stiftelsens program Hög och finansiering av en rekrytering. Ytterligare 32 procent av projekten har delvis bidragit till nya samverkansprojekt, till exempel genom att projektledarna sökt ny finansiering tillsammans med företagen eller att de har aktiv kontakt som ännu inte resulterat i sökt finansiering.

Figur 17. Har projektens kontakter mellan akademien och näringslivet resulterat i nya samproduktionsprojekt utanför Prospekt programmet? (n=22).

Flera projektägare lyfter att projekten bidragit framför allt till fördjupade kontakter med företagen som medverkat i projekten, men samverkan har även resulterat i kontakt med andra företag. Flera projektägare lyfter att de fortsätter att samarbeta med företagen i nya projekt. Tre av 14 projektledare lyfter att samarbete med företagen har fortsatt vid miljön och att företagen medverkat i bland annat undervisning och erbjudit studiebesök. Det har lett till att studenter inom miljön fått bättre förståelse för hur (och vikten av att) man samarbetar med näringslivet.

DELTAGANDE FÖRETAG VITTNAR OM FORTSATT SAMVERKAN OCH VÄRDEFULLA KONTAKTER MED AKADEMIN OCH ANDRA FÖRETAG

I flera av projektens slutrapporter vittnar företag om fortsatt samverkan efter Prospekt. I sju projekt beskriver företag hur de har planer på fortsatt samarbete och samproduktion med miljön. Ett par företag beskriver även hur projektet resulterat i nya samarbeten mellan företagen som deltagit i projekten. Därtill beskriver många företag samarbetet inom projekten i positiva ordalag och lyfter ofta potential för fortsatta kontakter framöver.

Två av fyra intervjuade företag lyfter att deras medverkan har bidragit till nytta i termer av fördjupade kontakter med forsknings- och utbildningsmiljön och de andra företagen som deltog i projektet. I ett par intervjuer med företag framkommer att de fördjupade kontakterna med akademien inte resulterat i något nytt samverkansprojekt, men att det finns potential framöver. I en intervju med ett företag framkommer att de inte skulle samarbetat med forsknings- och utbildningsmiljön i samma utsträckning utan projektet. Ett annat företag menar att Prospektprojektet bara varit ett i raden av samverkansprojekt som de bedriver tillsammans med miljön (med finansiering från exempelvis Vinnova och KK-stiftelsen).

I intervjuer med tre av fyra företag framkommer att de sannolikt hade samverkat med forsknings- och utbildningsmiljön även utan projektmedel via Prospekt. Ett företag bedömer dock att de inte hade samverkat i samma omfattning utan finansieringen.

5.4 Prospekt bidrar till fokuserad forskning och en akademisk karriär

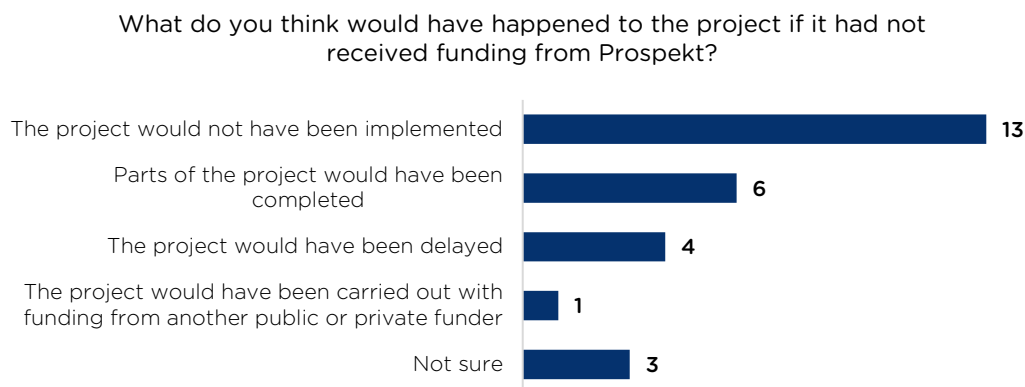
Finansieringen via Prospekt har betydelse för att möjliggöra för unga forskare att fortsätta sin karriär inom akademien och att kunna bedriva forskning fokuserat tillsammans med näringslivet. Flera projektledare och projektägare anger att de hade försökt hitta andra liknande typer av finansiering om de inte beviljats stöd inom Prospekt.

FINANSIERINGEN MÖJLIGGÖR EN FORTSATT KARRIÄR INOM AKADEMEN

Bland intervjuade projektledare framkommer att hälften (sju av 14) troligtvis inte hade varit kvar inom forsknings- och utbildningsmiljön om de inte fått finansiering. Av dessa bedömer fem projektledare att de troligtvis sökt sig vidare inom näringslivet. Ett av skälen till detta är att det är svårt att få en permanent tjänst inom akademien. Denna bild bekräftas även i intervjuer med projektägare som menar att projektledaren inte hade utvecklats i sin profession utan projektet och att de i vissa fall inte hade kunnat anställa projektledaren på annat sätt.

I genomförd enkät uppger över hälften av projektledarna att projektet inte alls hade genomförts utan finansiering från KK-stiftelsen. En dryg fjärdedel bedömer att delar av projektet hade genomförts. Några projektledare bedömer att projektet hade genomförts men blivit försenat. Endast en projektledare uppger i enkäten att de hade genomfört projektet med annan finansiering. Åtta projektledare och flera projektägare lyfter i intervjuer att de troligtvis hade sökt medel från annat håll, men ingen kan ge exempel på finansieringsformer med motsvarande upplägg som Prospekt.

Figur 18. Vad skulle ha hänt om projekten inte blivit beviljade av Prospekt? (n=22)*

* Fler alternativ har varit möjliga, varför antalet summerar upp till fler än 22. Källa: Enkätundersökning med projektledare, Rambolls bearbetning.

PROSPEKT SKAPAR FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FORSKNING MED NÄRINGSLIVET

Inom ramen för utvärderingen har två intervjuer genomförts med projektledare som fått avslag på sin ansökan. I en intervju framkommer att projektet inte blivit av, men att projektledaren försöker arbeta vidare med frågeställningarna på andra sätt. Till exempel genom ramen för ett mindre stipendium för en vistelse vid ett utländskt lärosäte. Det framkommer dock att projektledaren inte kunnat arbeta lika dedikerat med projektiden tillsammans med näringslivet. Projektledaren beskriver hur hen avser att återigen söka medel inom Prospekt i samband med nästa utlysning. I en intervju med en annan person som fått avslag på sin ansökan framkommer att personen i stället sökt sig vidare och börjat arbeta med liknande frågor på ett forskningsinstitut. Enligt intervjupersonen hade projektet sannolikt bidragit med värde för forsknings- och utbildningsmiljön men är för egen del nöjd med en karriär utanför akademien där hen i stället kunnat få en tillsvidare tjänst med en gång.

6. Slutsatser och rekommendationer

I följande kapitel presenterar vi utvärderingens slutsatser och rekommendationer, som bygger på den empiri och analys som vi redogjort för i de tidigare kapitlen. Kapitlet bidrar till att besvara frågeställningarna om vad som utgör Prospekts framgångsfaktorer och utmaningar samt hur programmet kan utvecklas för att vara ännu mer effektivt och ändamålsenligt.

6.1 Prospekt är ett uppskattat och välfungerande program, främst avseende främjandet av karriärutveckling hos nyligen disputerade forskare

Utvärderingen visar att Prospekt är ett uppskattat program bland såväl projektledare som projektägare. Rambolls analys pekar på att den främsta nyttan och mervärdet av programmet skapas på individnivå, det vill säga hos de nyligen disputerade forskare som leder projekten. För projektledaren är det värdefullt att tidigt i karriären få möjlighet att attrahera forskningsfinansiering. Att projektledaren ges möjlighet till sammanhängande och fokuserad forskningstid utgör en stor styrka för programmet, som bidrar till att stärka projektledarens attraktivitet som forskare.

Ramboll konstaterar dock att det i programmets resultatmål och effektlogik ligger en relativt stor tyngdpunkt på resultat och effekter hos forsknings- och utbildningsmiljöerna. Rambolls bild är att forsknings- och utbildningsmiljöerna snarare gynnas indirekt av projekten. Främst genom att de har möjlighet att behålla unga lovande forskare inom miljön samt öka sin kapacitet för forskning och undervisning. I enstaka fall bidrar projekten även till nya kontakter med näringslivet, men det är mer vanligt att miljön hade dessa kontakter redan innan projektet.

REKOMMENDATION: FÖRTYDLIGA PROGRAMMETS MÅL OCH EFFEKTLOGIK

Givet att den största nyttan skapas för de enskilda projektledarna föreslår Ramboll att målen kopplade till projektledarnas utveckling preciseras så att det framgår tydligare att detta är en stor och viktig del av programmet. Ramboll rekommenderar därför att KK-stiftelsen förtydligar programmets mål och effektlogik så att de bättre överensstämmer med vad som utgör de främsta resultaten och effekterna som programmet ska uppnå. Ramboll rekommenderar även att förtydliga på vilket sätt och framför allt i vilken grad som programmet förväntas bidra till utveckling av forsknings- och utbildningsmiljön samt för näringslivet.

6.2 Prospekt är ett trubbigt verktyg för att främja mobilitet

Genom Prospekt har KK-stiftelsen en ambition att främja mobilitet av forskare. I dagsläget *uppmuntrar* KK-stiftelsen projektledare att genomföra projekt inom Prospekt i en annan forsknings- och utbildningsmiljö än där de har disputerat. Rambolls bedömning är dock att programmet är ett trubbigt verktyg för att främja mobilitet. Analys av insamlade data indikerar snarare att programmet i många fall knyter projektledarna starkare till den miljön där de redan är verksamma. För forsknings- och utbildningsmiljöerna utgör programmet ett användbart verktyg för att kunna behålla lovande forskare och det är ofta miljöerna som rekommenderar anställda postdocs att söka medel. En annan sak som hindrar mobiliteten är att de juniora forskarna ofta är beroende av miljöerna för att skapa företagssamarbeten. Då projektledarna (i synnerhet de med utländsk bakgrund) ofta saknar ett uppbyggt nätverk inom det svenska näringslivet spelar miljöerna en nyckelroll i att etablera kontakter med företag. För att miljöerna ska vara villiga att gå i god för juniora forskare krävs i regel en uppbyggt relation mellan miljön och den juniora forskaren.

Ramboll konstaterar vidare att mobilitet inte finns med som en målsättning i programmets effektlogik eller i exempelvis utlysningstexter, utan det lyfts enbart som något som programmet vill uppmuntra. Det är dock tydligt bland aktiviteterna i programmets effektlogik att KK-stiftelsens ambition är att projektledarna ska rekryteras utanför miljön.⁷ Det är därför otydligt vilken vikt som bör läggas vid mobilitet och hur programmets bidrag till mobilitet ska värderas i relation till programmets mer tydligt formulerade målsättningar.

REKOMMENDATION: FÖRTYDLIGA BETYDELSEN AV MOBILITET I PROGRAMMET

Rambolls bedömning är att det krävs en justering i programmets upplägg för att främja mobilitet på ett tydligare sätt. Ramboll rekommenderar därför att KK-stiftelsen förtydligar vilken roll och tyngd mobilitet ska ha i programmet Prospekt. Utifrån vad KK-stiftelsen landar i för beslut bör en anpassning av programtexter, villkor och effektlogik göras. Beroende på KK-stiftelsens ambition med programmet presenterar vi nedan tre möjliga justeringar som kan fungera som underlag för KK-stiftelsens arbete med att utveckla och förbättra programmet vad gäller mobilitetsaspekten.

	Alternativ 1: Behåll upplägget men ge mobilitet ökad tyngd i utvärdering	Alternativ 2: Ge större tyngd åt mobilitetsaspekten i programdesign och mål	Alternativ 3: Ställ krav på samarbete med ytterligare en annan miljö
Beskrivning	Förtydliga på vilket sätt mobilitet värderas i programmet. T.ex. genom att tydliggöra att Prospekt inte är KK-stiftelsens främsta verktyg för just mobilitet, men att det är meriterande om de som söker medel kan redogöra för hur projektet bidrar till projektledarens mobilitet. Mobilitet kan inkluderas som ett formellt utvärderingskriterium (men ej ett krav) för ansökningar.	Ge mobilitet större tyngd genom att inkludera konkreta mål om mobilitet i programmets effektlogik. Det bör förtydligas hur målen värderas i relation till andra mål. Justeringar behövs i ansökningsförfarandet. T.ex. genom att miljöer kan söka stöd för en övergripande projektidé, för att i nästa skede rekrytera en projektledare utanför miljön. Projektledaren får sedan i uppgift att vidareutveckla projektet tillsammans med medverkande företag.	Genom att kräva att projektledaren behöver formalisera ett samarbete med minst en annan miljö skapas förutsättningar för en fortsatt karriärsutveckling i en annan miljö. I detta alternativ kan projektledaren vara formellt placerad i sin "hemmiljö" men bedriva ett nära samarbete med en utomstående miljö, helst på ett annat lärosäte.
Fördelar	<ul style="list-style-type: none"> • Enkelt att implementera - kräver inga större ingrepp i en i övrigt välfungerande programform • Ökade incitament för mobilitet om det inkluderas som utvärderingskriterium 	<ul style="list-style-type: none"> • Ökade förutsättningar för mobilitet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ökade förutsättningar för mobilitet. • Breddar projektledarens professionella nätverk • Skapar synergier mellan olika miljöer.
Nackdelar	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt risk för låg grad av mobilitet. • Projektledarna är fortsatt starkt beroende av miljöerna för att få tillgång till företagskontakter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektledaren får inte samma möjlighet att utforma projektet. • Risk för en lång och komplicerad process från beviljad finansiering till att projektet kan startas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Försvagar incitament för "hemmiljön" att bidra med kontakter och nätverk. • Ökad komplexitet för projektledare. • Risk för olika styrsignaler från de olika miljöerna • Risk att den andra miljön får en otydlig roll och inte bidrar med tydlig nytta.

6.3 Prospekts upplägg fungerar väl – men projekt kan gynnas av större tidsmässig flexibilitet

Rambolls övergripande bedömning av programmets utformning är att det är ändamålsenligt och fungerar väl för att bidra till programmets mål. Flera respondenter, framför allt projektägare, önskar dock större flexibilitet kopplat till framför allt projektens längd och öronmärkning av tid. Till exempel genom att möjliggöra treåriga projekt med en lägre andel tid i projekten jämfört med de 70-80 procent under två år som är öronmärkta idag. Det skulle ha betydelse för att kunna slutföra vissa åtaganden i projekten, att bidra i

⁷ Se aktivitet 1-5 i effektlogiken som beskriver processen för lärosätenas rekrytering och möjliggörande för projektet inom miljön. Effektlogiken återfinns i Bilaga 2.

undervisning och delta i andra projekt som genomförs inom miljön. Ramboll ser att det kan finnas goda skäl till att ha en ökad flexibilitet, men att det behöver vägas mot olika intressen. Detta för att säkerställa att det inte påverkar projektledarnas möjlighet till fokuserad tid för forskning och att deras arbetsmiljö påverkas negativt.

REKOMMENDATION: MÖJLIGGÖR FÖR LÄNGRE PROJEKT FÖR ATT SLUTFÖRA ÅTAGANDEN I PROJEKTENS SLUTSKEDE

Ramboll rekommenderar att KK-stiftelsen behåller den tvååriga projektperioden som standard, men öppnar upp för viss flexibilitet kring längre projektperiod och lägre andel öronmärkt tid. Detta i syfte att främja projektledarens utveckling och företagets nytta av projektet. Till exempel för att möjliggöra för att slutföra experiment och andra forskningsaktiviteter som skapar tydlig nytta för de deltagande företagen. Ramboll bedömer att det kan vara lämpligt att i samband med delrapportering eller under sista halvåret av projektet ha dialog om viss förlängning av projekttiden.

6.4 Förutsättningarna att få Prospektmedel varierar mellan lärosäten

Rambolls utvärdering pekar på att det finns vissa lärosäten och forskningsämnen som attraherar en stor del av finansieringen inom Prospekt. Två lärosäten (Mälardalens universitet och Malmö universitet) står för över hälften av alla finansierade projekt 2011-2019, medan en stor andel av Sveriges högskolor och nyare universitet inte har beviljats några medel alls inom programmet. Det tycks vara lättare att attrahera medel från programmet för lärosäten som har en vana att söka medel från KK-stiftelsen och som har upparbetade kontakter med företag som kan medverka i projekten. Projektportföljen och de vetenskapliga resultaten återfinns främst inom teknik och naturvetenskap, vilka är områden där det finns gott om andra finansieringsmöjligheter. Forskningsdiscipliner som exempelvis samhällsvetenskap samt humaniora och konst återfinns i mycket begränsad utsträckning i portföljen. Vidare är det tydligt att vissa miljöer har stor vana och upparbetade rutiner för att framgångsrikt söka och genomföra projekt. Rambolls bild är att miljöer som inte har samma upparbetade arbetssätt och erfarenhetsöverföring riskerar att gå miste om finansiering, vilket går på tvärs mot KK-stiftelsens strategi om att stärka högskolor och nyare universitet.

REKOMMENDATION: UTVECKLA STÖDET I ANSÖKNINGSFASEN FÖR ATT ÅSTADKOMMA EN MER DIVERSIFIERAD PROJEKTPORTFÖLJ

För att åstadkomma en mer diversifierad projektportfölj sett till forskningsämnen och miljöer rekommenderar Ramboll att KK-stiftelsen arbetar mer aktivt för att informera och stödja nya sökande i programmets ansökningsfas. KK-stiftelsen bör arbeta mer aktivt för att utjämna de skillnader som finns i förutsättningar mellan mer och mindre erfarna miljöer genom att exempelvis förtydliga vad som värderas högt i bedömning av ansökningar och mer proaktivt tillgängliggöra tidigare beviljade ansökningar så att nya sökande får en större förståelse för vad KK-stiftelsen efterfrågar. Om det är resursmässigt möjligt skulle denna typ av stöd kunna kompletteras med större möjligheter till dialog och feedback på ansökningar från "nya" forsknings- och utbildningsmiljöer.

6.5 Projektledare är nya och ibland ensamma i sin roll

Prospekt innebär en stor möjlighet för forskare tidigt i karriären att få stort eget ansvar och chans till en accelererad karriärsutveckling inom akademien. Att självständigt leda ett forskningsprojekt med ansvar för att leda forskningsaktiviteter, budget och facilitering av samverkan med en grupp av företag är för många en ny och utmanande uppgift. För flera projektledare har det funnits en underliggande stress över företagets medverkan och vad som händer om ett eller flera företag hoppar av. Många projektledare vittnar om ett gott

stöd från exempelvis projektägare och referensgrupp, men flera projektledare beskriver även hur de känt sig ensamma. Mot bakgrund av detta ser Ramboll ett behov av att säkerställa ett tydligare och mer likvärdigt stöd till projektledarna som inte är beroende av vilka stödstrukturer som finns på plats inom enskilda forsknings- och utbildningsmiljöer.

REKOMMENDATION: SÄKERSTÄLL ATT PROJEKTLEDARNA STÖTTAS I SIN ROLL

Ramboll rekommenderar att KK-stiftelsen ser över hur projektledarna kan stöttas ytterligare i sin nya roll. Formen för detta kan se olika ut beroende på vad KK-stiftelsen bedömer som ändamålsenligt och genomförbart. KK-stiftelsen skulle till exempel kunna stötta projektledarna *direkt* genom att ha mer löpande kontakt med projektledare och tillhandahålla träffar för erfarenhetsutbyte och nätverk mellan projektledare som faciliteras av KK-stiftelsen. KK-stiftelsen kan även säkerställa ett mer *indirekt* stöd till projektledarna genom att förtydliga förväntningar och krav på hur projektägare och referensgruppen förväntas stötta projektledaren. Här ser Ramboll ett behov av att tydliggöra projektägarens och referensgruppens roll inte bara i relation till den specifika forskningsfrågan utan även kring dimensioner som projektledning, budget, samproduktion med företag och facilitering av samarbete mellan de olika parterna i projektet. KK-stiftelsen behöver inte styra i detalj exakt hur stödet från projektägare och referensgrupp ska se ut, men säkerställa att projektägare och referensgrupp redovisar hur de stöttat projektledaren kopplat till de olika dimensionerna av projektet.

6.6 Projekten saknar tydliga mål i ansökan som relaterar till programmets syfte om mål

Utifrån genomförda dokumentstudier har det varit svårt att göra en samlad bedömning av de enskilda projektens måluppfyllelse. I nuläget beskrivs projektens mål mycket olika och det är många projekt som överhuvudtaget inte beskriver några mål i sin ansökan eller slutrapport. I de fall projekten beskriver några mål så är det främst vetenskapliga mål som formulerats. Rambolls bedömning är att det är svårt att koppla projektens mål till programmets mål. Genom att säkerställa att målen på program- och projektnivå hänger samman finns förutsättningar för en tydligare styrning av projekten mot programmets syfte och mål.

REKOMMENDATION: STÄLL TYDLIGARE KRAV PÅ VILKA TYPER AV MÅL SOM PROJEKTEN SKA HA

För att skapa en tydlig kedja mellan programmets och projektens mål rekommenderar vi att KK-stiftelsen förtydligar vilka typer av målsättningar som de enskilda projekten bör inkludera i projektansökan och slutrapportering till KK-stiftelsen. Genom att ställa tydligare krav på att dels formulera vetenskapliga mål, dels formulera mål som relaterar till karriärsutveckling, forsknings- och utbildningsmiljön och näringslivets nytta kan KK-stiftelsen tydligare styra projekten mot målen i effektlogiken.

Bilaga 1. Utvärderingens metod

Syftet med utvärderingen av Prospekt är att skapa ökad förståelse för programmets resultat och hur dessa har möjliggjorts genom KK-stiftelsens finansiering. Utvärderingens slutsatser ska användas i det fortsatta strategiska arbetet med att utveckla programmet Prospekt. I förlängningen ska resultaten även tjäna som underlag för utveckling av KK-stiftelsens programportfölj. Utvärderingen ska därför ge rekommendationer om programmets utformning och om motiverat föreslå åtgärder för att öka programmets ändamålsenlighet och effektivitet.

Ramboll utgår ifrån en så kallad teoribaserad ansats för att utvärdera Prospekt. Detta innebär att vi utgår ifrån en effektlogik som beskriver programmets aktiviteter, utfall, resultat och effekter. Effektlogiken beskriver insatsens målhierarki och skapar grund för att mäta resultat och effekter. Utifrån denna teoretiska bild över vad programmet är tänkt att genomföra och uppnå kan vi föra kvalificerade resonemang om hur programmet bidrar till att nå de uppsatta målen. Vi kan föra dessa resonemang även om det i praktiken är svårt att belägga orsakssambanden mellan aktiviteter och effekter.

Analysram

I utvärderingens analysram nedan presenteras utvärderingens frågeställningar. Analysramen tydliggör vilka frågor som utvärderingen ska ge svar på och vilka metoder som ska användas för att besvara frågorna.

Utvärderingskriterium	Frågeställningar	Metod
Bakgrund	<ul style="list-style-type: none"> Hur har programmet utvecklats över tid i fråga om målsättning, syfte, omfång etc.? <p><i>Forskningsområden</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Inom vilka forskningsämnesområden har projekten genomförts och hur fördelar sig projekten i antal per forskningsämnesområde? <p><i>Företagens deltagande</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Hur många företag har deltagit? <ul style="list-style-type: none"> Inom vilka branscher är företagen aktiva? Hur stora är företagen (antal anställda och omsättning)? 	Portföljanalys Intervjustudie
Ändamålsenlighet	<ul style="list-style-type: none"> I vilken utsträckning är programmet ändamålsenligt utformat? Hur fungerar programmets ansökningsprocess? I vilken utsträckning har företagen deltagit i projekten (kopplat till ansökan, utformning och genomförande)? 	Dokumentstudier Intervjustudie
Måloppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> I vilken grad har programmets målsättningar uppnåtts? 	Dokumentstudier Intervjustudie Bibliometrisk analys
Relevans	<p><i>Miljöns utveckling och profilering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> I vilken utsträckning har projekten svarat mot behov som fanns, samt bidragit till utvecklingen av aktuell forsknings- och utbildningsmiljö (på både kort och lång sikt)? I vilken utsträckning anser projektägarna att de nyligen disputerade projektledarna har kompletterat den befintliga personalens sammansättning och kompetens, och hur har detta bidragit till miljöns utveckling och/eller förnyelse? I vilken grad har projekten bidragit till resultat av hög vetenskaplig eller konstnärlig kvalitet? <p><i>Projektledarens meritering och kompetensutveckling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Hur har programmet och dess utformning bidragit till att stärka de nyligen disputerade projektledarnas akademiska meritering och fortsatta karriärsutveckling? I vilken utsträckning har projekten bidragit till projektledarnas kompetensutveckling i frågor relaterade till samproduktion? <p><i>Företagens konkurrenskraft och kapacitetsbyggande:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> I vilken utsträckning och form har programmet bidragit till att skapa nytta och utveckling hos deltagande näringsliv? Har programmet Prospekt lett till fördjupade och/eller nya kontakter mellan akademi och näringsliv? 	Dokumentstudier Intervjustudie Bibliometrisk analys Enkätundersökning
Mervärde	<ul style="list-style-type: none"> Har det uppstått några mervärden av projektet för deltagande parter (som inte fångas upp av effektlogiken)? 	Dokumentstudier Intervjustudie Enkätundersökning

Långsiktiga resultat/ bärkraftighet	<p><i>Spridning av vetenskapliga resultat och fortsatt samverkan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • I vilken utsträckning har vetenskapliga resultat från projekten förts vidare till andra forskningsprojekt? • Har kontakterna med näringslivet lett till nya samverkansprojekt utanför programmet? <p><i>Projektledarnas mobilitet</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilken relation hade de disputerade projektledarna till forsknings- och utbildningsmiljön innan projektstart? • Vart var projektledarna verksamma innan projektstart? • Vilken påverkan har programmet haft på projektledarnas mobilitet efter projektavslut? 	Dokumentstudier Intervjustudie Bibliometrisk analys Enkätundersökning
Additionalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Vilken roll har KK-stiftelsens stöd genom programmet Prospekt spelat - hade liknande projekt även uppstått även utan stödet eller med stöd från en annan finansiär? • Vad hände med projekt där ansökan till Prospekt fick avslag? 	Intervjustudie Enkätundersökning
Analys & rekommendationer	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka är programmet Prospekts framgångsfaktorer och utmaningar? • Hur kan programmet utvecklas för att vara ännu mer effektivt och ändamålsenligt? 	Intervjustudie Samlad analys

Metoder för datainsamling

Nedan presenteras de metoder för datainsamling som utvärderingen bygger på. För att besvara utvärderingsfrågorna har Ramboll gjort en samlad analys av alla insamlade data.

DOKUMENTSTUDIER

Dokumentstudier har genomförts av såväl program- som projektdokument (till exempel programbeskrivning, effektlogik och utlysningstexter samt projektansökningar, delrapporter och slutrapporter). Syftet med att analysera programbeskrivningen, effektlogiken och utlysningstexter har varit att skapa en djupare förståelse för programmets utformning. Syftet med att analysera ansökningar och projektrapporter har varit att fördjupa oss inom projektens syften, mål, organisering, aktiviteter och vetenskapliga och näringslivsrelevanta resultat. Insikter från dokumentstudierna har även använts för att förbereda övrig datainsamling och analys.

PROJEKTPORTFÖLJANALYS

En projektportföljanslys har genomförts i syfte att få en tydlig bild över vilka forskningsämnen som projekten genomförts inom och vilka typer av företag som medverkat i projekten. Portföljanslysen har genomförts genom sammanställning av bakgrundsdata från KK-stiftelsen samt en analys av deltagande företag genom databasen Retriever.

BIBLIOMETRISK ANALYS

Inom ramen för utvärderingen har en bibliometrisk analys genomförts. Syftet med analysen har varit att skapa en förståelse för projektens vetenskapliga genomslag, graden av sampublicering och vem projektledaren sampublicerat med inom akademien i och utanför Sverige (om alls). Den bibliometriska analysen bygger bland annat på analys av publiceringar i databasen Scopus.

ENKÄTUNDERSÖKNING

En enkätundersökning har genomförts med projektledare i programmet i syfte att få en förståelse för programmets måluppfyllelse, relevans, ändamålsenlighet, additionalitet och långsiktiga resultat. En enkätundersökning har genomförts i Rambolls verktyg SurveyXact och består av 25 frågor. Enkäten skickades ut i mitten av juni till 41 respondenter. Av dessa mottog 31 respondenter enkäten och 10 respondenter exkluderades på grund av felaktiga e-postadresser eller långvariga tjänstledigheter. En bortfallsanalys av de som inte besvarat enkäten har genomförts för att kartlägga projektledarnas nuvarande sysselsättning och förstå hur bortfallet kan ha påverkat enkätens resultat. Enkätundersökningen stängdes för

svar i slutet av augusti med en svarsfrekvens på 71 procent. Tre procent av respondenterna har endast besvarat vissa frågor i enkäten.

Figur 19. Svarsfrekvens i genomförd enkät (n=31).

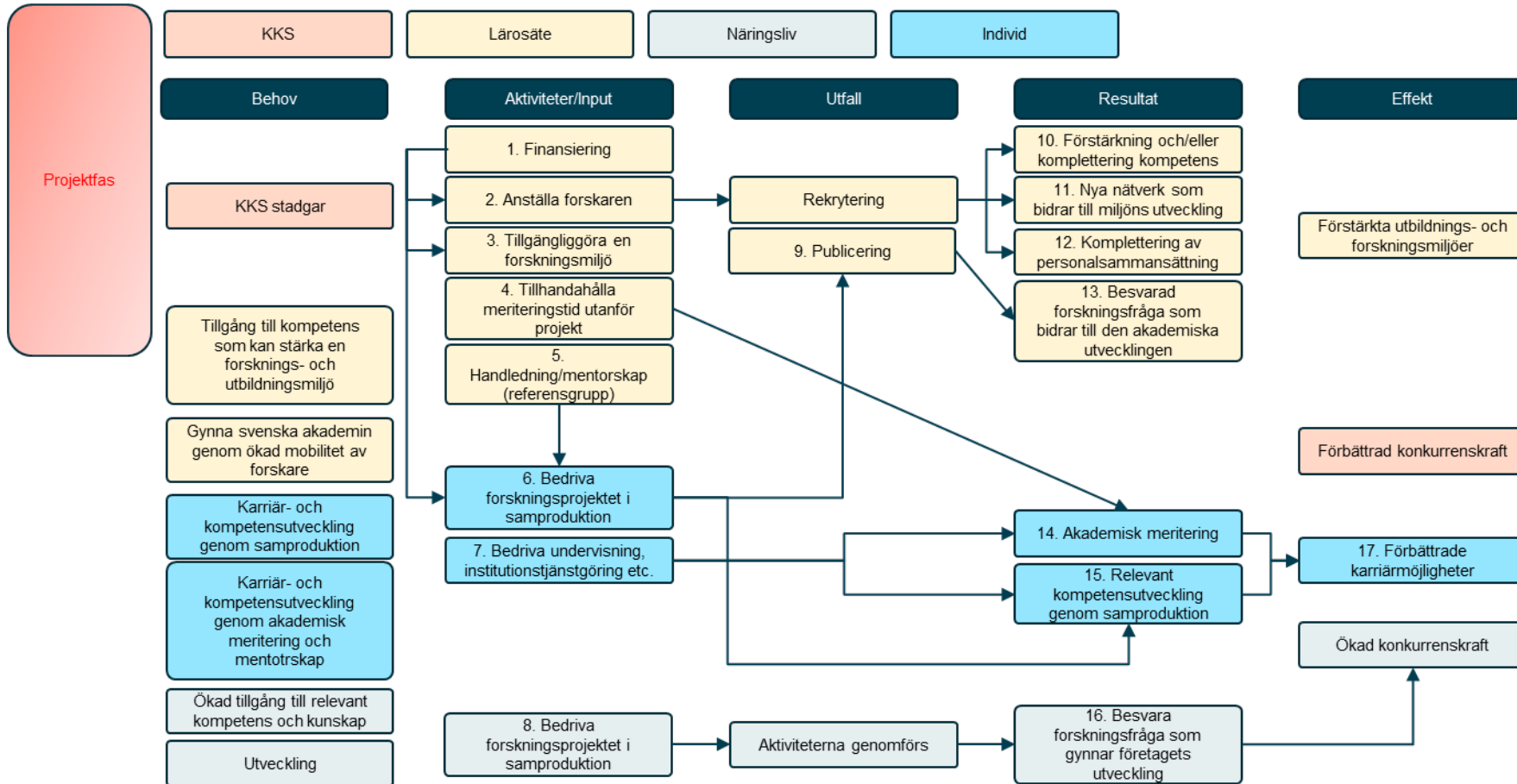
INTERVJUSTUDIE

Inom ramen för utvärderingen har en intervjustudie genomförts. Semistrukturerade intervjuer har genomförts med programansvarig på KK-stiftelsen, projektledare, projektägare, ett urval deltagande företag och ett urval av projektledare som fått avslag på sin ansökan. Syftet med intervjun med programansvarig har varit att skapa fördjupad förståelse för programmets utformning, måluppfyllelse, utmaningar och eventuella förbättringspotential. Syftet med övriga intervjuer har varit att få en fördjupad förståelse för projektens relevans, ändamålsenlighet, måluppfyllelse, mervärde, långsiktiga resultat och programmets additionalitet. I tabellen nedan ges en överblick över antal genomförda intervjuer.

Tabell 4. Genomförda intervjuer i utvärderingen.

Respondentkategori	Antal intervjuer
Programansvarig	1
Projektledare	14
Projektägare	8
Företag	4
Projekt som fått avslag på ansökan	2

Bilaga 2. Prospekts effektlogik

Bilaga 3. Portföljanalys

I följande bilaga presenteras figurer från portföljanalysen som inte inkluderats i huvudrapporten.

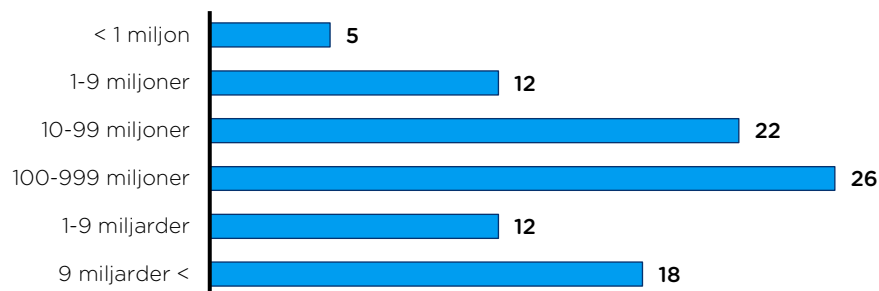
Figur 20. Antal deltagande företag per bransch

Figur 21. Antal företag per storlek (antal anställda) enligt företagets senaste årsredovisning.

Figur 22. Antal företag per omsättning (SEK) enligt företagets senaste årsredovisning.

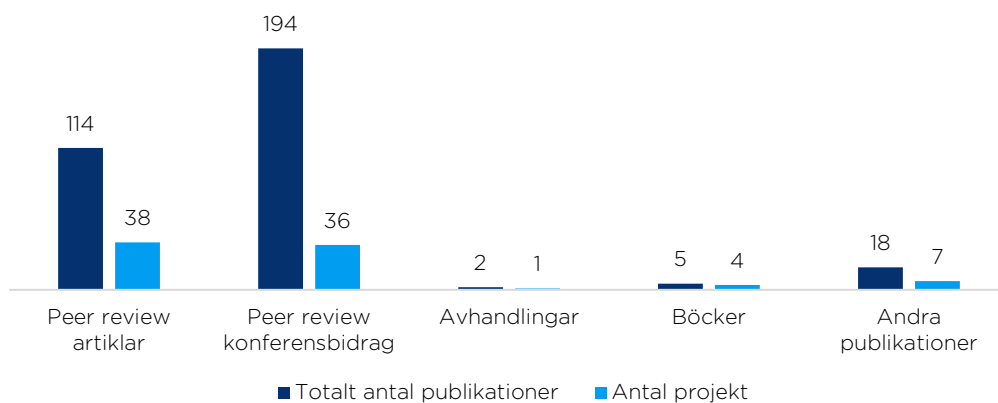

Bilaga 4. Bibliometrisk analys

PUBLIKATIONER FÖRDELAT PÅ PUBLIKATIONSKATEGORIER

I Figur 23 nedan illustreras antalet publikationer fördelat på olika publikationskategorier för de 38 projekt som beviljats finansiering inom Prospekt-programmet. Antalet publikationer baseras på vad forskarna själva har redogjort för i sina slutrapporter. De mörkblå staplarna indikerar totala antalet publikationer och de ljusare blå staplarna antalet projekt som rapporterat in en eller flera publikationer inom kategorin.

Figur 23. Antal publiceringar och antal projekt som publicerat olika typer av publikationer inom programmet

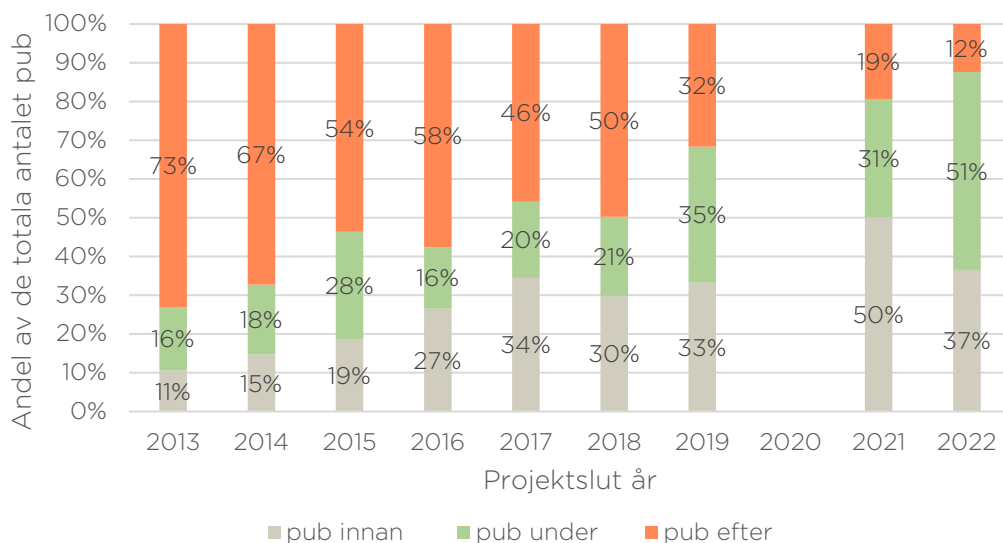

Peer review artiklar är den viktigaste publikationskategorien och i den vidare analysen fokuserar Ramboll därför på dessa. Scopus databas har använts för att analysera artiklarna. Av de 114 publiceringar som består av peer review-artiklar har 109 artiklar publicerats mellan 2011-2023 och kunnat analyseras fördjupat. Omräknat i fraktionerade artiklar innebär det totalt 33 artiklar (medeltalet för antal författare per artikel är 4,7). Prospektfinansierade deltagare har förekommit som korresponderade författare i 54 artiklar vilket tyder på en hög grad av ansvarstagande i arbetet bakom artiklarna.

PROJEKTLEDARNAS PUBLIKATIONSMÖNSTER

För att studera hur finansieringen har påverkat projektledarnas karriär vad gäller publikationsmönster analyserar Ramboll hur stor andel av det totala antalet artiklar under sin karriär som projektledarna publicerat innan projektstart, under projektstart och efter projektstart, se Figur 24 nedan (x-axeln indikerar vilket år projekten avslutades). Resultatet visar att den största delen av publikationerna har publicerats efter projektstart, vilket delvis tyder på att Prospekt-finansieringen har varit viktig men även att projektdeltagarna har befunnit sig i början av sin karriär när de har fått sin finansiering. Eftersom det inte gått så lång tid efter projektstart för projekt beviljade under de senaste åren är andelen av publikationer som publicerats innan projektstart högre för dessa projekt.

Figur 24. Andel publiceringar som projektledarna har gjort innan, under och efter projektiden.

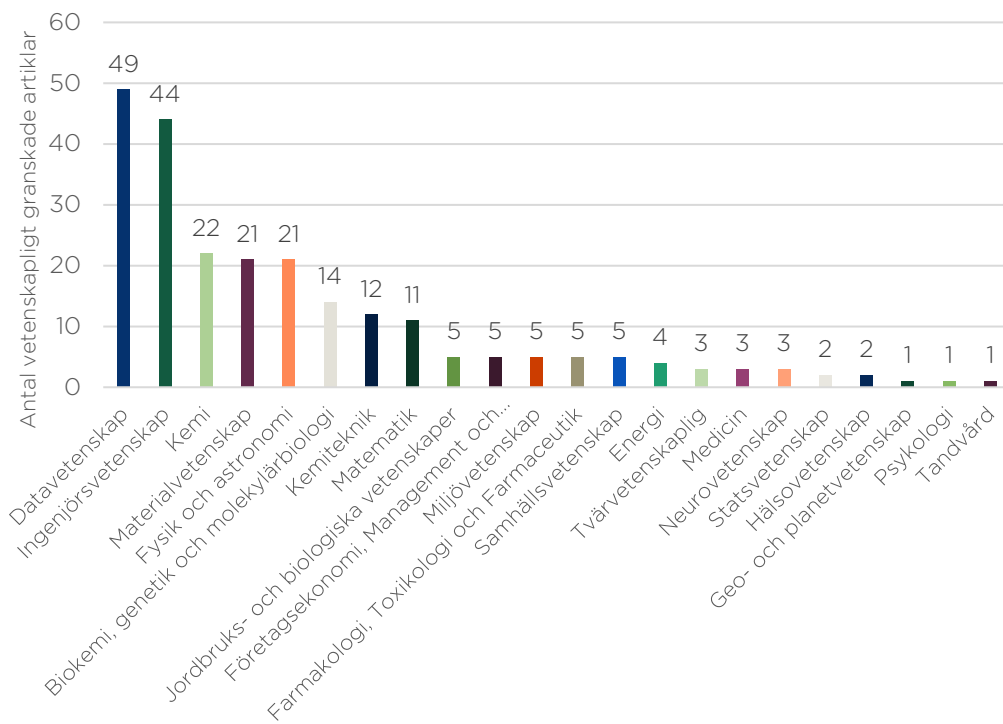

Enligt praxis bör forskare i sina publikationer ange vilken forskningsfinansiär som har finansierat den forskning som ligger till grund för publikationen. Trots detta nämner endast 56 procent av artiklarna KK-stiftelsen som finansiär.

PUBLIKATIONER FÖRDELAT PÅ ÄMNESOMRÅDEN

I Figur 25 nedan är artiklarna klassificerade i ämnesområden, beroende på vilken tidskrift de publicerats i. Det vanligaste området för publicering är inom datavetenskap (49 artiklar), följt av ingenjörsvetenskap (44 artiklar).

Figur 25. Ämnesområden som vetenskapligt publicerade artiklar återfinns inom.

Ramboll studerar även huruvida projektledarna har ändrat forskningsfokus. En jämförelse har gjorts för de tre vanligaste ämnesområdena inom vilka ämnesområden projektledarna publicerat innan, under och efter projektfinansieringen. Till skillnad från programmet Hög fortsätter majoriteten av projektledarna att publicera inom samma

ämnesområde. Den bibliometriska analysen visar att endast en av projektledarna har ändrat forskningsfokus.

PROJEKTLEDARNAS MOBILITET

Ett av målen med Prospekt är att möjliggöra rekrytering av nyligen disputerade forskare från en annan lärosäte, företag, eller institut och därmed bidra till förnyelse och mobilitet. Genom att studera projektledarnas adresser i publikationer innan Prospektprojektet och efter avslutad finansiering kan Ramboll avgöra huruvida det redan fanns samverkan mellan projektledaren och den forsknings- och utbildningsmiljö där projektet genomfördes, men även studera projektledarnas mobilitet.

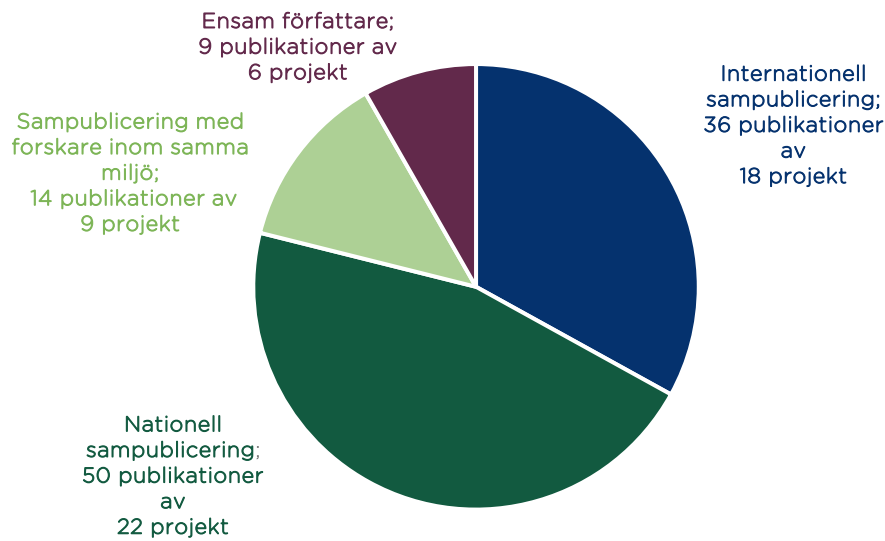
Först studerar Ramboll hur relationen mellan projektledaren och forsknings- och utbildningsmiljön såg ut innan projektstart. 30 projekt (av de 38 som angivit i slutrapporterna att de publicerat) har redan hade sampublicerat med andra forskare inom miljön åtminstone ett år innan projektstart. Fem projekt sampublicerade samma år som de fick projektfinansiering och endast tre projekt började att sampublicera åtminstone ett år efter projektstart. Dessa resultat tyder på att majoriteten av projektledarna redan samverkade med den forsknings- och utbildningsmiljö där de sedan genomförde sitt projekt.

Vidare studerar Ramboll huruvida projektledarna redan har haft en affiliering till forsknings- och utbildningsmiljön innan projektstart genom att kontrollera vilken adress de angivit i sina publikationer. Tjugo projektledare hade redan en affiliering vid forsknings- och utbildningsmiljön innan finansiering. Av dessa har tio projektledare endast haft en (1) affiliering under sin forskarkarriär vilket tyder på avsaknad av mobilitet. Ramboll studerar även mobiliteten efter projektslut genom att titta på den affiliering som projektledaren anger i sina senaste publikationer (affiliering kontrolleras även via projektledarnas LinkedIn-konto eller kontaktprofil på lärosätets hemsida). 25 av projektledarna är fortfarande affilierade till samma institution som Prospektprojektet genomfördes vid. Åtminstone åtta projektledare är affilierade till näringslivet och endast fyra projektledare befinner sig vid en ny akademisk institution.

SAMPUBLICERINGAR NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT

Ramboll studerar vidare den geografiska dimensionen av samverkan. I Figur 26 nedan redovisas hur stor del av alla publikationer som har sampublicerats med forskare från andra länder, i Sverige eller inom samma organisation samt publikationer där endast projektledaren ingår som författare. Vad gäller internationell samverkan har 33 procent av artiklarna (36 publikationer från 18 projekt) samförfattats med forskare baserade utomlands. Forskare från Kanada och Tyskland är de som projektledarna oftast har samarbetat med (sex publikationer vardera), följt av forskare från Italien och Storbritannien (fem publikationer vardera). Totalt har projektledarna sampublicerat med forskare baserade i 24 olika länder. Publikationer som samförfattats med internationella forskare har en högre citeringsgrad (1,42) jämfört med de som publicerat med endast svenska forskare (1,28). Fyrtiosex procent av alla publikationerna (50 publikationer från 22 projekt) har samförfattats med endast forskare baserade i Sverige och 13 procent (14 publikationer från nio projekt) med endast forskare från samma miljö.

Figur 26. Antal vetenskapligt publicerade artiklar som tagits fram i samarbete med andra lärosäten, inom forsknings- och utbildningsmiljön eller enbart av projektledaren

CITERINGSGRAD FÖR VETENSKAPLIGT GRANSKADE PUBLIKATIONER

Citeringsgrad är ett vanligt mått som mäter vetenskaplig synlighet dvs. hur många gånger en artikel citeras av andra artiklar. Efter normalisering, utifrån vilket ämnesområde eller fält som tidskriften som artiklarna publicerats i räknas till, beräknar Ramboll fältciteringsgraden för alla publikationer till 1,18 vilket är 18 procent högre än det globala genomsnittet. Ett värde över 1,00 indikerar att publikationerna är över det globala genomsnittet för publikationer inom samma fält. Detta innebär ett genomsnitt på 21 citeringar per publikation. Ramboll finner även att tio publikationer tillhör de tio procent mest citerade inom sitt ämnesområde i världen. Eftersom tiden efter projektavlut endast är några år för flera av Prospekt-projekten ger citeringsmättet inte en rättfärdig bild av hur publikationerna har kommit vetenskapen till nytta då det oftast tar flera år innan resultaten sprids och citeras av andra forskare.

PUBLICERINGAR I SAMVERKAN MED NÄRINGSLIVET

Vad gäller samverkan med näringslivet har 15 projekt (totalt 30 artiklar) sampublicerat med åtminstone ett företag. Totalt har 22 olika företag medverkat i artiklarna, varav hälften är svenska. De vanligast förekommande företaget är TetraPak som varit samverkanspartner i sju artiklar. En indikator för hur forskningsresultaten har bidragit till innovationsutveckling är att undersöka hur patent refererar till artiklar. I varje patentpublikation måste innovatören redogöra för så kallad *prior art*, tidigare publicerad kunskap som ligger till grund för patentet. Sju patent citerar totalt två artiklar som publicerats inom ramen för Prospekts finansiering. De organisationer som citerar artiklarna är både nationella och internationella universitet och företag, vilket tyder på att forskningsresultaten har fått en bred spridning.

Bilaga 5. Enkätundersökning

Survey about the Knowledge Foundations programme Prospekt

We, Ramboll Management Consulting (RMC), presently work on behalf of the Knowledge Foundation (KK-stiftelsen) to evaluate the programme Prospekt. The overall purpose of the evaluation is to create a better understanding of success factors and how the programme can be improved.

The present survey is a part of this evaluation. We kindly ask you to fill out the survey. The survey consists of 25 questions. In the case of free text questions, you may reply in Swedish or English.

By clicking "next" at the bottom of this page you are agreeing to the below terms. You can withdraw your consent at any time by contacting us and we will cease to process your response data.

Information on your protection and privacy as a participant

The Knowledge Foundation will have access to the contact details of the respondents but not to individual responses, or any other data generated by the survey, that may be used to link your identity to your responses.

With the above exception, your personal data, or any other information that may be used to identify you will never, under any circumstances, be given to a third party. Your responses will be treated by RMC with confidentiality and will be used exclusively for evaluation purposes. All data will be reported in an aggregated form to protect your identity. The results of the survey are intended to be presented in a report to the Knowledge Foundation.

The survey data are stored and protected in an internal survey at RMC. Your responses and personal data (email address and names) are separately stored. You have the right of access to your personal data and to have incorrect personal data corrected. You may at any time request access to your replies to revise them or to have them deleted. You can do so by contacting us via sara.sandberg@ramboll.com.

Once again, we thank you for participating in the survey. It is very valuable and highly appreciated. Don't hesitate to contact us if you have any questions regarding the survey or the evaluation.

Kind regards,

The Knowledge Foundation

Background questions

I identify myself as

- (1) Woman
- (2) Man
- (3) Other
- (4) Prefer not to answer

At the start of the project, my age was in the span of

- (1) <30 years
- (2) 31-45 years
- (3) 46-65 years
- (4) >65 years
- (5) Prefer not to answer

What relationship did you have with the research and education environment before the project started?

- (1) We had previously worked on project(s) together
- (2) I had participated in previous project(s) that the research and education environment carried out
- (3) I did my doctoral studies and got my doctoral degree in the research and education environment
- (4) I got in contact with the research and education environment during my doctoral studies
- (5) Other

If you answered other, please specify:

Your occupation before and after the project

Where did you work/conduct your research before the start of the project?

- (1) In the research and education environment where the project was conducted
- (2) In another research and education environment at the same university
- (3) At another university in Sweden
- (4) At a university in another country
- (5) At a private company

- (6) In my own business
- (7) At a public organization (e.g. authority, municipality or region)
- (8) Other

If you answered other, please specify:

Where did you work/conduct your research directly after the project was finished?

- (1) In the research and education environment where the project was conducted
- (2) In another research and education environment at the same university
- (3) At another university in Sweden
- (4) At a university in another country
- (5) At a private company
- (6) In my own business
- (7) At a public organization (e.g. authority, municipality or region)
- (8) Other

If you answered other, please specify:

Where do you work/conduct your research today?

- (1) In the research and education environment where the project was conducted
- (2) In another research and education environment at the same university
- (3) At another university in Sweden
- (4) At a university in another country
- (5) At a private company
- (6) In my own business
- (7) At a public organization (e.g. authority, municipality or region)
- (8) Other

If you answered other, please specify:

Contribution to you professional development

To what extent has the project contributed to...

1 not at all 2 3 4 5 to a very high extent Not relevant/don't know

you having the position you have today? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

your academic meriting? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

your career development? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Please elaborate on your answer (optional)

What are the main benefits/added values that the project created for you?

Contribution to academia and business development

To what extend did the project contribute to...

1 not at all 2 3 4 5 to a very high extent Not relevant/don't know

1) Novel, scientific knowledge and/or metodological development? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

2) New ways of working within the research and education environment? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

3) the expansion of your research networks? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

4) the development of your academic career? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

5) strengthen the education programmes at the institution (doctoral, licentiate, and masters levels)? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Please elaborate on your answer (optional)

To what extend did the project contribute to...

1 not at all 2 3 4 5 to a very high extent Not relevant/don't know

1) new contacts between academia and the business sector? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

2) developed contacts between academia and the business sector? (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Please elaborate on your answer (optional)

Have the contacts between academia and the business sector in the project led to new co-production projects outside the Prospekt programme?

- (1) Yes
- (2) Partially
- (3) No
- (4) Not sure
- (5) Not relevant

Please elaborate on your answer (optional)

What do you think would have happened to the project if it had not received funding from Prospekt? (Multiple answers possible)

- (1) Not sure
- (2) The project would not have been implemented.
- (3) Parts of the project would have been completed.
- (4) The project would have been delayed.
- (5) The project would have been carried out with funding from another public or private funder of research. Please indicate potential funder in the comments section below.

Potential funder if the project had not received funding from Prospekt (optional)

Please elaborate on your answer (optional)

Development of the Prospekt programme

What was your overall impression of Prospekt?

- (1) 1 very negative
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4
- (5) 5 very positive

Please elaborate on your answer (optional)

Do you have any suggestions on how the Prospekt programme can be improved?

Thank you for your participation!

Sedan 2011 bedriver KK-stiftelsen forskningsprogrammet Prospekt. Programmet syftar till att stärka nyligen disputerade forskare i utvecklingen mot att bli självständiga forskare och bidra till utveckling och förnyelse vid lärosätena och hos de företag som deltar i forskningsprojekten.

Föreliggande rapport är resultatet av den resultatutvärdering som Ramboll Management Consulting (Ramboll) genomfört av 54 avslutade projekt under åren 2011–2019. Utvärderingen genomfördes på uppdrag av KK-stiftelsen under perioden maj till december 2023. Författare till rapporten är Erik Brattström, Erica Iseborn, Johannes Henriksson, Pauline Mattsson, Hulda Hardardottir och Katarina Steijer. Ramboll ansvarar för innehåll och slutsatser i rapporten. Rapporten redovisar inte KK-stiftelsens syn på det utvärderade programmet, utan utgör ett underlag för stiftelsens arbete med att följa upp och utvärdera sin programverksamhet.